

प्रभाव दैनिक

National Daily

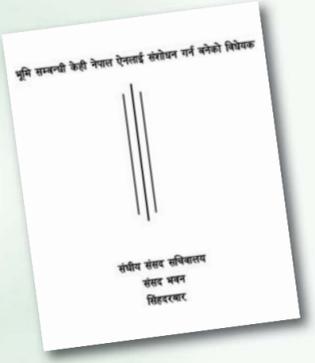
पत्रिका नआएमा, ठेगाना परिवर्तन
भएमा वा अन्य कुनै गुनासो/जिज्ञासा
भएमा निम्न माध्यमबाट हामीलाई
तत्काल सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।
प्रभाव पब्लिकेशन प्रा.लि.
सिफल-७, काठमाडौं
०१-४३७३१७७, ९७६१९४००,
९८४१५१२१७, ९८४१२४६२६९
marketing@prabhav@gmail.com

वर्ष १२ अंक ९३ काठमाडौं शुक्रबार, ०९ साउन २०८२ Prabhav National Daily Friday, 24 July 2025 www.prabhavonline.com पृष्ठ ८ मूल्य रु. ५१-

भूमि विधेयक अन्ततः संसदीय समितिमा

'फास्टट्र्याक' मा पारित गर्ने सरकारको प्रयासमा कांग्रेस बाधक

- ▶ प्रतिनिधिसभाबाटै दफावार छलफल गरेर पारित गर्न चाहन्थे ओली
- ▶ कांग्रेसको साथ नपाउँदा अन्ततः विधेयक सम्बन्धित समितिमा पठाउन सरकार तयार
- ▶ बैठकमा भूमि व्यवस्थामन्त्री बलराम अधिकारीले बिहीबार प्रतिनिधिसभा बैठकमा भूमि विधेयकलाई दफावार छलफलका लागि सम्बन्धित समितिमा पठाइयोस् भनी पेश गरेको प्रस्ताव सर्वसम्मत् स्वीकृत
- ▶ भूमाफियालाई पोस्नेगरी विधेयक आएको भन्दै विरोध
- ▶ उक्त विधेयकमाथि विरोध जनाउँदै जसपा नेपालद्वारा सरकारलाई दिएको समर्थन फिर्ता
- ▶ यही विधेयकका कारण सत्ता गठबन्धनमा असमझदारी बढेको थियो

जेबी योजन

काठमाडौं- भूमिसम्बन्धी केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक द्रुतमार्गबाट पारित गर्ने प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको प्रयास असफल भएको छ। प्रमुख सत्ता साझेदार दल नेपाली कांग्रेससहित विपक्षी दलहरूको विरोधपछि विधेयक अन्ततः संसदीय समितिमा गएको हो। सरकारले प्रतिनिधिसभामै दफावार छलफल गरेर विधेयक 'फास्टट्र्याक'मा पारित गर्न तयारी गरेको थियो।

उक्त विधेयकमाथि विरोध जनाउँदै उपेन्द्र यादव अध्यक्ष रहेको जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपालले सरकारलाई दिएको समर्थन नै फिर्ता लिएको थियो। प्रमुख विपक्षी नेकपा माओवादी केन्द्रसहितका दलहरूले पनि विधेयकमा कतिपय प्रावधानहरू भूमाफियालाई फाइदा पुर्नेगरी राखेको भन्दै विरोध

जनाएका थिए। सर्वत्र विरोधले दवावमा परेको सरकार पछि हट्दै विधेयकलाई अन्ततः संसदीय समितिमा पठाएको हो। बिहीबार प्रतिनिधिसभा बैठकमा भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारणमन्त्री बलराम अधिकारीले विधेयकलाई दफावार छलफलका लागि सम्बन्धित समितिमा पठाइयोस् भन्ने प्रस्ताव पेश गरेका थिए। उक्त प्रस्ताव सभाले सर्वसम्मत् स्वीकृत गर्‍यो। त्यससँगै विधेयक संसदीय समितिमा गएको हो।

विधेयक गत २५ असारमा पारित गर्ने सरकारको लक्ष्य थियो। त्यसका लागि २२ असारमा प्रतिनिधिसभामा दर्ता गरिएको थियो। निर्णायक घडीमा कांग्रेसका दुई महामन्त्री गगनकुमार थापा र विश्वप्रकाश शर्मा विधेयकका केही प्रावधान संशोधनयोग्य रहेको भन्दै जस्ताकोतस्तै पारित गर्न नहुने

पक्षमा उभिए। परिणामतः कांग्रेसमा यो एजेण्डा प्रवेश भयो। त्यसपछि कांग्रेस र एमाले बीचमा छलफल भएर बिहीबारको प्रतिनिधिसभाले भूमि विधेयकलाई संसदीय समितिमा पठाउने निर्णय लिएको हो।

विधेयक संसदीय समितिमा पुग्नुअघि जसपा नेपालका अध्यक्ष यादवले भूमि विधेयकमा रहेका प्रावधानबारे पुनर्विचार गर्न सरकारलाई सुझाव दिए। उनले भने, 'एकतिर सरकारले सगरमाथा समित गरेको छ। अर्कोतिर वन फडानी गर्ने र भूमाफियालाई जग्गा प्रदान गर्नेगरी, वन विनास गर्नेगरी कानून बनाउँदै छ, विधेयक ल्याएको पनि छ। हामी कस्तो नीति अँगाल्दै छौं? यो नीतिलाई पुनर्विचार गरौं। तराईलाई मरुभूमिकरण हुनबाट जोगाऔं।'

सोमवार भूमि विधेयकलाई अगाडि बढाउने विकल्पबारे कांग्रेस र एमालेबीच छलफल भएको थियो।

▶ क्रमशः पृष्ठ २ मा

सरकारको स्वार्थप्रेरित संवैधानिक परिषद्सम्बन्धी विधेयक राष्ट्रपतिले रोके

संविधानको मर्मविपरीत भएको औल्याउँदै प्रतिनिधिसभामै पठाए फिर्ता

- ▶ संवैधानिक परिषद्मा प्रधानमन्त्री अध्यक्ष र सदस्यहरूमा प्रधानन्यायाधीश, विपक्षी दलका नेता, सभामुख, राष्ट्रिय सभा अध्यक्ष र उपसभामुख गरी छ जना सदस्य हुने संवैधानिक व्यवस्था छ
- ▶ तर संशोधित विधेयकमा अध्यक्ष र दुईजना सदस्य बहाल रहेको अवस्थामा अध्यक्ष र कम्तीमा एकजना सदस्यसहित कम्तीमा दुईजना उपस्थित भएमा गणपूरक संख्या पुगेको मानिन्छ
- ▶ संशोधन संविधानको मर्म र भावना तथा लोकतान्त्रिक मूल्य, मान्यता र विश्वव्यापी अभ्यास प्रतिकूल देखिएपछि राष्ट्रपतिले गरेनन् प्रमाणीकरण

विधेयक फिर्ता पठाउन राष्ट्रपतिले लिएका पाँच आधार

१) नेपालको संविधानको धारा २८४ मा यस संविधानवर्गमाजिम प्रधानन्यायाधीश र संवैधानिक निकायका प्रमुख र पदाधिकारीहरूको नियुक्तिको सिफारिस गर्न प्रधानमन्त्री अध्यक्ष रहनेगरी एक संवैधानिक परिषद् रहने व्यवस्था रहेको छ। संविधानको उक्त धाराले उपधारा (४) मा संवैधानिक परिषद्को अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार तथा प्रधान न्यायाधीश वा संवैधानिक निकायका प्रमुख वा पदाधिकारीको नियुक्तिसम्बन्धी कार्यविधि संघीय कानूनवर्गमाजिम हुने छ, भनी उल्लेख भएको विषयलाई आधार लिएर मौजूदा संवैधानिक परिषद् (काम, कर्तव्य, अधिकार र कार्यविधि) सम्बन्धी ऐन, २०६६ को दफा ६

लाई संशोधन गर्न यो विधेयक तयार भएको देखिन्छ।

नेपालको संविधानको धारा १२ १(२) बमोजिम प्रधानन्यायाधीशको नियुक्तिका लागि सिफारिस गर्दा तथा धारा २८३ बमोजिमका संवैधानिक निकायका प्रमुख र पदाधिकारीहरूको नियुक्ति सिफारिस गर्दा संवैधानिक अपेक्षाअनुरूप समावेशी, सहभागितामूलक र गुणस्तरीय प्रतिनिधित्वको संवैधानिक सिद्धान्तलाई आत्मसात् गर्न तथा सिफारिसको क्रममा हुनसक्ने स्वच्छाचारिता नियन्त्रण गर्न, सुशासन एवं कानुनी शासन कायम गर्न एवं राज्य सञ्चालनमा शक्तिको पृथकीकरण,

▶ क्रमशः पृष्ठ २ मा

विधेयकमा संशोधन गरिएका केही विषय पुनर्विचारका लागि प्रतिनिधिसभामा फिर्ता पठाएको जनाएको छ। 'सो संशोधन संविधानको मर्म र भावना तथा लोकतान्त्रिक मूल्य, मान्यता र विश्वव्यापी अभ्यास प्रतिकूल भएकाले संविधानको धारा ११३ को उपधारा (३) बमोजिम पुनर्विचारका लागि विधेयक उत्पत्ति भएको प्रतिनिधिसभामा बिहीबार राष्ट्रपतिले फिर्ता पठाउनुभएको हो,' राष्ट्रपतिका प्रेस सल्लाहकार किरण पोखरेलले भने।

असार १८ गते प्रतिनिधिसभाबाट पारित उक्त विधेयक असार २५ गते राष्ट्रिय सभाबाट पारित भएको थियो। दुवै सदनबाट पारित भइ आएको संशोधन विधेयक प्रमाणीकरणका लागि गत असार ३१ गते राष्ट्रपतिसमक्ष आएको थियो। राष्ट्रपति कार्यालयमा आइपुगेको १५ दिनभित्र कि त प्रमाणीकरण कि त फिर्ता गर्नुपर्ने संवैधानिक व्यवस्थाअनुरूप विधेयक फिर्ता भएको हो।

किन फिर्ता गरे राष्ट्रपतिले ?

नेकपाकालमा प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले २०७७ मंसिर र २०७८ वैशाखमा अध्यादेशमार्फत संवैधानिक परिषद्सम्बन्धी ऐन संशोधन गरेका थिए। त्यसबेला ओलीले तीनजना सदस्यमात्र उपस्थित भए पनि पदाधिकारी नियुक्त गर्न सकिनेगरी अध्यादेश ल्याएका थिए। उक्त अध्यादेशको कांग्रेसले चर्को विरोध गरेको थियो। यसपटक भने सत्ता गठबन्धनमा रहेको कांग्रेसले यो भन्दा पनि खराब व्यवस्था परिकल्पना गरिएको संवैधानिक परिषद्सम्बन्धी विधेयक चुपचाप दुवै सदनबाट पारित गरेर पठाइदिएपछि राष्ट्रपति फर्केको बताइएको छ।

▶ क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भ: वैदेशिक रोजगार

कुवेतमा घरेलु हिंसामा परेकी महिलाको उद्धार

'फ्रि भिसा, फ्रि-टिकट'को प्रलोभनमा परेर पुगेकी थिइन् कुवेत

ममता थापा

काठमाडौं- रोजगारीका लागि कुवेत गएको २७ वर्षीया रिमा थापा (परिवर्तित नाम) घरेलु हिंसाको शिकार भएकी छिन्। उनी घरेलु कामदारको रूपमा गत चैत २७ गते कुवेत गेली थिइन्। सुर्खेतको लेकबेसी नगरपालिका-१ की ती महिला कुवेतको अल जाहरास्थित एक घरमा काम गरिरहेकी थिइन्।

रिमा काम गर्ने घरकी साहूनीले काम लगाउने बहानामा यातना दिएको उनका नातेदार रत्न सुनुवारले बताए। रत्नका अनुसार रिमाले त्यहाँ पुगेको एक महिनापछि नै हिंसामा परेको सुनाउन थालेकी थिइन्। 'साहूनीले खाना नदिई भोकभोकै राख्ने, हातमा टोकिदिने, कुटपिट गर्ने गर्दा रहेछ। एक दिनमा तीनदेखि चार घण्टामात्र सुत्न दिने रहेछ,' उनले भने, 'हातमा टोकेर रगतै निकालिदिएको फोटो पठाएपछि हामीले नेपाल भिक्काउने पहल थाल्यौं।'

पीडितका परिवारले बडामार्फत दूतावासलाई पत्र लेखेदेखि राष्ट्रिय ट्रेड युनियन महासंघ नेपालमार्फत उद्धारका लागि पहल गरेको छ। त्यहाँ रहेको

प्रतीकात्मक तस्वीर

नेपाली दूतावासले आफूहरूले उद्धार गर्न नमिल्ने तर दूतावाससम्म आए नेपाल पठाउन सकिने बताएको थियो। महासंघमार्फत कुवेतमा रहेका नेपालीहरूसँग चिनजान भएपछि रिमाको उद्धार गरिएको छ। दुईपटकको प्रयासमा रिमालाई उक्त घरबाट निकाल्न सफल भएको जनाइएको छ। उनलाई यही साउन ५ गते उद्धार गरी दूतावास पुऱ्याइएको छ। दूतावासले पुलिस रिपोर्ट, फिगरिड हेर्नेलगायतका प्रक्रिया पूरा गरेपछि नेपाल फर्काउने

जानकारी दिएको छ।

'फ्रि भिसा, फ्रि-टिकट'को प्रलोभनमा फर्दा...

सरकारले वैदेशिक रोजगारीमा घरेलु कामदारका रूपमा जान प्रतिबन्ध लगाएको लामो समय भइसकेको छ। तर रिमालाई 'फ्रि भिसा, फ्रि-टिकट'को प्रलोभनमा पारी कुवेत लगेको पाइएको छ। पछिल्लो समय कुवेतमा महिला घरेलु कामदार गैरकानुनीरूपमा रहेको श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षामन्त्री

▶ क्रमशः पृष्ठ २ मा

जनहितमा जारी सन्देश

डेङ्गी रोग डेङ्गी माइक्रोबाट संक्रामित एडिज जातको लामखुट्टेको टोकाईबाट मात्र सदाँच ।

धेरै मात्र पानी जम्मा भएको भँडामा पनि यो लामखुट्टेले फुल पाउँछ र यसको वृद्धि विकास हुन्छ ।

डेङ्गीको लक्षणहरू उच्च ज्वरो आउनु, जोर्नी र मांसपेशीहरू, आँखाको गेडी र टाउको बेसरी दुख्नु, शरीरमा राता विषिबन्ध आउनु, वाकवाकी लाग्नु वा बान्ता हुनु आदी हुन् ।

डेङ्गीबाट बच्ने उपायहरू

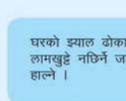
एडिज जातको लामखुट्टेले दिनको समयमा टोक्योछ । त्यसमाथि पनि बिहान र साँझको समयमा टोके सम्भावना बढी भएकोले सो समयमा थप सतर्क हुने ।

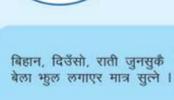
आफ्नो घर वरिपरि, कार्यस्थल र सार्वजनिक ठाउँहरूमा पानी जम्मा नदिने । पानी राख्ने भँडालाई लामखुट्टे नछिर्ने गरि राख्ने छापेर राख्ने ।

दिउँसो पनि लामखुट्टे भगाउने घुप बाल्ने र लामखुट्टेको टोकाईबाट बच्ने महत्त्व लगाउने ।

घरको झ्याल ढोकामा लामखुट्टे नछिर्ने जाली हाल्ने ।

बिहान, दिउँसो, राती जुनसुकै बेला झुल लगाएर मात्र सुत्ने ।

पुरै शरिर ढाक्ने ढुगा लगाउने ।

लामखुट्टेले फुल पार्न सक्ने संभावित घर भित्र र वरपरका पानी जमेको ठाउँहरू र पानी राख्ने भाँडोहरू खोजी खोजी सफा गरी र लामखुट्टेको फुल नष्ट गरी ।

पृष्ठ १ बाट क्रमशः

सरकारको...

संवैधानिक परिषद्मा प्रधानमन्त्री अध्यक्ष र सदस्यहरूमा प्रधानन्यायाधीश, विपक्षी दलका नेता, सभामुख, राष्ट्रिय सभा अध्यक्ष र उपसभामुख गरी छ जना सदस्य हुने संवैधानिक व्यवस्था छ। तर सरकार सञ्चालनका लागि सहज गर्न भन्दै विधेयकमा चार विकल्प प्रस्तुत गरिएको छ। चौथो विकल्पमा संवैधानिक परिषद्मा प्रधानमन्त्री र प्रधानन्यायाधीशमात्रै भए बहुमत पुग्ने परिकल्पना गरिएको छ। 'यो त अध्यादेशभन्दा पनि खराब देखियो। त्यसपछि राष्ट्रपति पीडितले कानुनी परामर्श थाल्नुभयो र अहिले फिर्ता पठाउनुभएको हो,' शीतलनिवास स्रोतले भन्यो। पहिलो अवस्थामा परिषद्मा अध्यक्ष र पाँचजना सदस्य बहाल रहेको अवस्थामा अध्यक्ष र कम्तीमा तीनजना सदस्यसहित कम्तीमा चारजना भएमा निर्णय गर्न कोरम पुग्ने। दोस्रो अवस्थामा अध्यक्ष र चारजना सदस्य बहाल रहेको अवस्थामा अध्यक्ष र कम्तीमा दुईजना सदस्यसहित कम्तीमा तीनजना भएमा निर्णय गर्न सक्ने। तेस्रो अवस्थामा अध्यक्ष र तीनजना सदस्य बहाल रहेको अवस्थामा अध्यक्ष र कम्तीमा दुईजना सदस्यसहित कम्तीमा तीनजना भएमा निर्णय गर्न सक्छ।

राज्य व्यवस्था तथा सुशासन समितिले १५ वैशाख २०८० मा दफावर छलफलका लागि प्राप्त गरेको विधेयक १३ महिना लगाएर टुंग्याइ १७ जेठ २०८१ मा प्रतिवेदन प्रतिनिधिसभामा पेश गरेको थियो। समितिबाट प्रतिवेदन प्राप्त भएको १० महिनापछि प्रतिनिधिसभाले विधेयक सर्वसम्मत पारित गरेको थियो। विधेयक संशोधनबारे नेपाली कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवाले प्रधानमन्त्री केषीश शर्मा ओलीलाई साथ दिएको कांग्रेस स्रोतको दाबी छ। 'वेडिङ प्राइममिनिस्टर'का रूपमा रहेका देउवा एमाले-कांग्रेस गठबन्धनको सहमतिअनुसार काको एक वर्षमा प्रधानमन्त्री बन्ने छन्। आफूले सरकारको नेतृत्व गरेको समयमा संवैधानिक नियुक्तिहरू गर्न सहज होस् भन्ने चाहना देउवाले राखेकाले यो संशोधनमा कांग्रेस महामन्त्री गगन थापा र विश्वप्रकाश शर्मा पनि मौन रहेको बताइएको छ। जवाक, कांग्रेस महामन्त्रीद्वयले भूमि विधेयकमा संशोधन अडान राखेका छन् भने संघीय निजामती सेवा विधेयकबाट हटाउन लागिएको 'कुलिड पिपरिङ'सम्बन्धी व्यवस्था पनि अडान लिएका छन्।

छलफलमा कांग्रेसका तर्फबाट गृहमन्त्री रमेश लेखक, महामन्त्री गगन थापा, कांग्रेसका प्रमुख सचेतक श्यामकुमार घिमिरे र सांसद दिलेन्द्रप्रसाद वडू सहभागी थिए। एमालेका तर्फबाट भूमि व य व स्था म न्त्री अधिकारी, एमाले मुख्य सचेतक महेश बर्तौलालगायत थिए। बैठकमा विधेयकमा विवादित विषय र परेका संशोधन

विधेयक फिर्ता...

नियन्त्रण र सन्तुलनलाई संस्थागत गर्ने उद्देश्यका साथ संविधानले परिकल्पना गरेको संवैधानिक निकायका प्रमुख तथा पदाधिकारीहरूका लागि नियुक्तिको सिफारिस गरी संविधानको कार्यान्वयन गर्ने अहम् भूमिका संवैधानिक परिषद्मा रहेको विषयमा कुनै प्रकारको सन्देश वा द्विविधा

रहेको छैन। १) संवैधानिक परिषद् (काम, कर्तव्य, अधिकार र कार्यविधि) सम्बन्धी ऐन, २०६६ को व्यवस्था र अहिले प्रस्तुत संशोधन विधेयकलाई तुलनात्मक रूपमा अध्ययन गर्दा प्रथम दृष्टिमा संविधानको धारा २८४ को भावना र मर्म एवं विश्वव्यापी लोकतान्त्रिक अभ्यास र मान्यता प्रतिकूल हुने देखिएको तथा यस्तो अभ्यासले संवैधानिकतालाई सीमित र संकुचित बनाउनेछ कि भन्ने मेरो आशंका छ।

३) संवैधानिक परिषद्ले गर्ने निर्णयमा जो कोहीको चासो र सरोकार सम्भाविले रहने हुँदा यसप्रतिको जनविश्वास बलियो नै हुनुपर्दछ। संविधानको धारा २८४ (१) मा उल्लिखित संवैधानिक परिषद्को अध्यक्ष र अन्य सदस्यहरूलाई स्थायीरूपमा नै राखेको देखिन्छ। तर बहाल रहेका सदस्यहरू पनि कुनै अमुक बेलाका बहाल रहदैनन् वा अनुपस्थित हुन सक्छन् भनी कल्पनातीत अवस्थालाई लक्षित गरी कानून बनाउंदा त्यसले गम्भीर र जटिल परिस्थितिको सिर्जना नगरोस् भन्नेतर्फ पनि मेरो ध्यान आकृष्ट भएको छ।

४) संवैधानिक परिषद्मा उल्लिखित कूल संख्याको सर्वसम्मतिबाटै सिफारिस र निर्णय हुनुपर्दछ। कथन्कदाचित्त सर्वसम्मति हुन नसकेमा कुनै पनि तरहेले कूल संख्याको बहुमत ओभरलमा पर्नु हुँदैन र बहुमतको आधार नै निर्णयको अन्तिम आधार स्तम्भ मानिनुपर्दछ। ऐनको दफा ६ को व्यवस्थालाई कुनै युक्तियुक्त आधार र कारणविना कुनै विशेष परिस्थितितर्फ इंगित गरी प्रस्तुत संशोधन विधेयकमा कम्तीमा अध्यक्ष र बहाल रहेका सदस्यहरूको पचास सदस्यमात्र समिलित भएर परिषद्को तर्फबाट गर्ने निर्णयलाई मान्यता दिँदा स्वतः अत्यन्त भन्ने बुझिने भएकोले त्यस्तो व्यवस्था रहेको विधेयकको पुनर्विचार हुनु आवश्यक छ भन्ने मेरो धारणा रहेको छ।

५) शासकीय सुविधालाई र व्यावहारिक आवश्यकतालाई वही प्राथमिकतामा राखी संवैधानिक र कानुनी शासन व्यवस्थालाई प्रतिस्थापन गर्ने मनसाय देखिनेगरी संविधान र कानूनका व्यवस्थालाई अनादर गरियो भने प्रकारान्तरमा यसले स्वच्छाचारितालाई प्रश्रय दिन जान्छ भन्ने विषयलाई समेत सम्मानित संसदले विचार गर्नु पर्ने देखिन्छ।

फास्टट्र्याक..

छलफलमा कांग्रेसका तर्फबाट गृहमन्त्री रमेश लेखक, महामन्त्री गगन थापा, कांग्रेसका प्रमुख सचेतक श्यामकुमार घिमिरे र सांसद दिलेन्द्रप्रसाद वडू सहभागी थिए। एमालेका तर्फबाट भूमि व य व स्था म न्त्री अधिकारी, एमाले मुख्य सचेतक महेश बर्तौलालगायत थिए। बैठकमा विधेयकमा विवादित विषय र परेका संशोधन

प्रस्तावउपर एमाले एकदमै लचक बनेको थियो। सचेतक बर्तौलाले धेरै विषय मिलेको र कांग्रेसको संशोधन प्रस्तावलाई स्वीकारेको बताउनु। तर, केही दिनमै विधेयक फिर्ता लिनुपर्ने स्थितिमा सरकार पुग्यो। विधेयक ऐनमा रूपांतरित भएपछि तीनवटा ऐन संशोधन हुने छ, जसअन्तर्गत भूमि ऐन २०२१, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन २०२९ र वन ऐन २०७६। भूमि व्यवस्थामन्त्री अधिकारीका अनुसार प्रचलित कानूनले घर जग्गा व्यवसाय गर्न अनुमति लिएको कम्पनीले तोकेको हदभित्रको जग्गा विकास गरी घडेरी, घर वा अपार्टमेन्ट बनाएर विक्री गर्न पाउँदैनन्। यो बाधा खुलाउन विधेयक ल्याइएको उनको भनाइ छ। उनका अनुसार भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासीलाई जग्गा उपलब्ध गराउन र अव्यवस्थित बसोबासीलाई व्यवस्थापन गर्न विधेयक ल्याएको हो।

यता कांग्रेसका प्रमुख सचेतक घिमिरेका अनुसार प्रस्तावित विधेयकलाई अगाडि बढाउने सन्दर्भमा कुन तरिका अपनाउने भनेर हुने छलफललाई स्वाभाविक मान्नुपर्दछ। 'विधेयकमाथि दफावर छलफल हुनुपर्दछ। कथन्कदाचित्त सर्वसम्मति हुन सक्छ। धेरैको जोड संसदीय समितिमै लैजाओ भन्ने भएपछि भूमि विधेयक संसदीय समितिमै लगेका हौं,' उनले प्रभावसंग भने। यसअघि विधेयकबारे कांग्रेसबाटै संशोधन प्रस्तावहरू परेपछि एमाले हर्चित्को थियो। त्यसले सत्ता गठबन्धनमै खटपट पैदा गरेको चर्चा भयो। खासमा विधेयकमा सार्वजनिक जग्गा सुकुम्बासीका नाममा वितरण गर्ने र हदबन्दीभन्दा बढी जग्गा लिएका कृषि तथा उद्योग फर्मको जग्गा रियलस्टेट प्रयोजनका लागि विक्री वितरण गर्न बाटो खुल्ने प्रावधान छ। ऐनको दफा ५२ (ख) संशोधन गर्दै सार्वजनिक जग्गा सुकुम्बासीका नाममा कार्यकर्तालाई बाँड्न मिल्ने प्रावधान राखिएको छ। विधेयकमा भनिएको छ, 'सुरु नापी हुँदाका बखत क्षेत्रीय नापी किताब वा लगतमा गौचर, हाट, हाटघाट वा वजार बनाई आबाद कमीत गर्दै आएका रहेछन् र त्यस्तो जग्गा सुरु नापी हुँदाका बखत क्षेत्रीय नापी किताबको विरह महलमा वा लगतमा उल्लेख भएवमोजिम हाल उपयोगमा छैन भने व्यहोरा जग्गा रहेको स्थानीय तहको कार्यपालिकाको निर्णयसहित लेखी आमामा त्यस्तो जग्गा भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी वा अव्यवस्थित बसोबासीलाई उपलब्ध गराउन बाधा पर्ने छैन।' एमालेले यी प्रावधानसहित ल्याएको विधेयक

जसरी पारित गराउन चाहेको थियो। कांग्रेसको चेतावनीले विधेयक 'होल्ड' भयो। विधेयकमा कांग्रेसको मूलभूत विमति भनेको हदबन्दीभन्दा बढीको जग्गा घरजग्गा व्यवसायका लागि विक्री गर्न दिने र सार्वजनिक जग्गा वितरण गर्न दिने प्रावधानमा हो। यी प्रावधान सच्याउन कांग्रेस महामन्त्रीद्वय थापा, शर्मा र सांसदहरू वडू, सञ्जय गौतमलगायतले संशोधन प्रस्ताव दर्ता गराए।

कुवेतमा...

उद्धारका नाममा पीडितबाटै पैसा असुली !

पीडित महिलाका परिवारले टिकटकर्माफर्त राष्ट्रिय ट्रेड युनियन महासंघ नेपालले विदेशमा अलपत्र परेकाहरूको उद्धार गर्ने थाहा पाएको बताएको छ। महासंघले श्रमसम्बन्धी अन्य कामहरू गर्दै आएको तर विगत केही महिनादेखि अलपत्र श्रमिकको उद्धारको काम गर्न थालेको महासंघका सचिव धनबहादुर राईले बताए। उद्धार गरेवापत कुनै किसिमको सेवा शुल्क अनिवार्य नगरिएको र पीडितले स्वइच्छाले दिए लिने गरेको उनको भनाइ छ।

'उद्धार गरेको शुल्क खाँदै लिइएको छैन। केही दिनेले सुचीले दिए भने दिए, नत्र शुल्क लिने भन्ने छैन,' राईले भने। उद्धारका दूतावासले गाडी नपठाउने हुँदा ट्याक्सी भाडावापत १० हजार रूपैयाँ भने पीडितले नै तिर्नुपर्ने उनले बताएका छन्। तर पीडितका परिवारले भने सचिव राईले पटक-पटक पैसा मागेकाले रिमाका श्रीमान्ले १२ हजार रूपैयाँ, आमाले १५ हजार रूपैयाँ र दिदीले १० हजार रूपैयाँ पठाएको बताएका छन्। राईले कुवेतमा रहेका उद्धारकर्तालाई पीडितले दिएको ट्याक्सी भाडासमेत नपठाईदिएकाले कुवेतमा अर्को २० हजार रूपैयाँ पठाउनुपरेको उनीहरूले बताएका छन्।

कुवेतको श्रमकर्मचारी घरेलु कामदारको हिस्सा ठूलो छ। त्यहाँको केन्द्रीय तथ्यांक प्रशासनका अनुसार हाल विभिन्न मुलुकका सात लाख ३६ हजार घरेलु श्रमिक कार्यरत छन्। जसमध्ये ६८ प्रतिशत अर्थात् ५० हजारभन्दा बढी नेपाली रहेको पाइएको छ। पछिल्लो समय बेरोजगार महिलाहरूलाई अवैधानिक माध्यमबाट त्यहाँ लिंगीदा उनीहरू हिंसाको सिकार भइरहेका छन्। नेपाल सरकारले त्यहाँ अवैधानिकरूपमा बसेकाहरूलाई पनि हेर्ने बताउँदै आएको छ। तर यी मुलुकहरूको कानुनी जटिलताका कारण यस्ता श्रमिकको उद्धार कठिन हुँदै आएको छ।

मलेसियामा रोजगार कम्पनी : SUMMER BAY LANG ISLAND RESORT SDN. BHD. LT. No. 327603. कामदारको पद: 1 Helper. अनुभवताको हरे स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८२ साउन १६ गते (1st Aug. 2025) मा हुनेछ।

युएसमा रोजगार कम्पनी : N L G C CONTRACTING AND GENERAL TRANSPORT LLC. LT. No. 327690. कामदारको पद: 1 Carpenter, 2 Steel Filer, 3 Mason. अनुभवताको हरे स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८२ साउन १६ गते (1st Aug. 2025) मा हुनेछ।

साउदीमा रोजगार कम्पनी : ONE ROUND CAR SERVICE COMPANY. LT. No. 327744. कामदारको पद: 1 VEHICLE CLEANING LABOUR. अनुभवताको हरे स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८२ साउन १६ गते (1st Aug. 2025) मा हुनेछ।

कुवेतमा रोजगार कम्पनी : GULF SECURITY COMPANY. LT. No. 327624. कामदारको पद: 1 SECURITY GUARD. अनुभवताको हरे स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८२ साउन १६ गते (1st Aug. 2025) मा हुनेछ।

युएड/कुवेतमा रोजगार कम्पनी : TASCOCO ALUMINIUM AND GLASS. LT. No. 327672. कामदारको पद: 1 Aluminium Fiter, 2 Aluminium Fabricator. अनुभवताको हरे स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८२ साउन १६ गते (1st Aug. 2025) मा हुनेछ।

युएड/कुवेतमा रोजगार कम्पनी : ADVANCED TECHNOLOGY COMPANY KSC. LT. No. 298944. कामदारको पद: 1 Nurse, 2 Assistant Nurse, 3 Dental Hygienist / Dental Assistan, 4 Driver, 5 Security Guard, 6 Cleaner. अनुभवताको हरे स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८२ साउन १६ गते (1st Aug. 2025) मा हुनेछ।

कुवेतमा रोजगार कम्पनी : OMEGA INTERNATIONAL MANPOWER SERVICES PVT.LTD. (JAYA SHREE HANUMAN). Basundhara, Kathmandu, Nepal. Phone No: 015908044/015906944.

आजको राशिफल. आचार्य श्री स्वामी ध्रुव, माइण्ड मेनेजमेन्ट गुरु. इन्टरनेसनल एस्टोलोजिकल फोरम. साकेपा, काठमाडौं, नेपाल. फोन : ९८४१५९२५५२, Email: dhruvswamig@gmail.com. शुक्रबार, ०९ साउन, २०८२.

प्रहरी तथा एम्बुलेन्स. प्रहरी कन्ट्रोल क प्रहरी जिल्ला प्रहरी (काठमाडौं) १०० ४२६९१४४ / ४२६९७०. जिल्ला प्रहरी (ललितपुर) ५५२९२०७ ६६९४८२९ आर्कस्मिक प्रहरी सेवा ४२२६९९९ परोपकार एम्बुलेन्स सेवा ४२६०८५९ विशालबजार एम्बुलेन्स सेवा ४२४९१२९ रेडक्रस एम्बुलेन्स सेवा ४२२००९४ ललितपुर रेडक्रस एम्बुलेन्स सेवा ५५४५६६६ अग्रवाल सेवा केन्द्र ४४२४८७५ बाल हेल्थलाइन नेपाल १०९०८ बालबालिका खोजतलास समन्वय केन्द्र १०४/४२२६००६.

नेपाल अर्थोपेडिक अस्पताल काठमाडौं मेडिकल कलेज तथा शिक्षण अस्पताल, सिनामंगल नेपाल मेडिकल कलेज तथा शिक्षण अस्पताल, जोरपाटी कान्तिपुर डेण्टल हस्पिटल, महाराजगन्ज कान्तिपुर हस्पिटल, सुविधानगर, तिनकुने ओम हस्पिटल एण्ड रिसर्च सेन्टर नर्मिक, थापाथली संहिद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय रोग केन्द्र लाइफ केयर अस्पताल मितेरी अस्पताल क्यापिटल हस्पिटल (प्रा.) लि. श्री सत्यसाइ नि:शुल्क एम्बुलेन्सर शववाहन (पूर्व काठमाडौं) नि:शुल्क हौमियो दातब चिकित्सालयशववाहन सेवा (काठमाडौं) भक्तपुर रेडक्रस एम्बुलेन्सररक्तसञ्चार सेवा नेसनल किडनी सेन्टर मानसिक अस्पताल ह्याम्मस अस्पताल, बुद्धनगर ईशान बाल नर्सिंग होम तथा प्रसूति गृह (प्रा.) लि. गोर्खा अस्पताल र रिसर्च इन्स्टिच्युट मनमोहन मेमोरियल अस्पताल, लैनचौर भरोसा अस्पताल प्रा.लि., बानेश्वर ४४९३७५४ ४४७९५२ ४९११००८ ४३७०९३६ ४९११९५७/८५८ ४४७६२२५ ४२४८५४ ४३७३२२ ६६३१७३६६६३०१६ ४२४४०२२ ४४९८०३५ ४२५५४४०/४२५५४५१ ६६१२२६६ ४३६३५४२/४३६०८८९ ४४८०९७० ४७८८४८०/४७८५९५७ ४३५४५३७/४३६१९६२ ४२५८५४२/४२५८५४३ ४४९१६०५/४४२०८२३ ४४७४९६८/४४८९८९१ ०९ ६९१२९१४४ ४३६३२०१-०५ ४३८३५४२/४३८०८४८ ४२०२९३ ४४९२९९९ ४४३४०९३ ४२२४३७४

नेपाल राष्ट्र बैंक ०९ साउन, २०८२ (२५ जुलाई, २०२५) मुद्रा एकाइ सरिद दर विज्ञी दर भारतीय रुपैयाँ १०० को १६०.०० १६०.१५ अमेरिकी डलर १ को १३७.७८ १३८.३८ युरो १ को १६०.६७ १६१.३७ पाउन्ड स्टर्लिङ १ को १८५.५३ १८६.३४ रिवस फ्रँक १ को १७२.३४ १७३.०९ अस्ट्रेलियन डलर १ को ८९.८० ९०.१९ क्यानाडियन डलर १ को १००.५१ १००.९५ सिङ्गापुर डलर १ को १०७.४८ १०७.९४ जापानी येन १० को ९.३३ ९.३७ यिनियाँ युआन १ को १९.२० १९.२८ साउदी अरब रियाल १ को ३६.७३ ३६.८९ कतारी रियाल १ को ३७.८० ३७.९६ थाई भाट ५ को ४.२६ ४.२८ संयुक्त अरब इमिरेट दिराम १ को ३७.५१ ३७.६८ मलेसियन रिडेट १ को ३२.५३ ३२.६७ दक्षिण कोरियन वन १०० को ९.९४ ९.९९ र्विडिस क्रोनर १ को १४.३३ १४.३९ डेनिस क्रोनर १ को २९.५२ २९.६२ हङकङ डलर १ को १७.५५ १७.६३ कुवेती दिनार १ को ४५९.०७ ४५९.०५ बहराइन दिनार १ को ३६५.४६ ३६७.०५ यो विनिमय दरलाई बैंकले आन्तरिकता अनुसार जुनसुकै समयमा पनि संशोधन गर्न सक्नेछ। वाणिज्य बैंकहरूले तान्ने विनिमय दर भने फरक हुन सक्नेछ। अद्यावधिक विनिमय दर बैकको वेबसाइट www.nrb.org.np मा उपलब्ध हुनेछ।

मानव-वन्यजन्तु द्वन्द्व

एक वर्षमा ११ जनाको मृत्यु

प्रभाव संवाददाता

भरतपुर- चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जमा गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा हात्ती, गैँडा, बाघलगायतका वन्यजन्तुको आक्रमणबाट ११ जनाले ज्यान गुमाएका छन्।

सबैभन्दा धेरै गैँडाको आक्रमणबाट आठ जनाले ज्यान गुमाएका छन्। चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जमा गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा हात्ती, गैँडा, बाघलगायतका वन्यजन्तुको आक्रमणबाट ११ जनाले ज्यान गुमाएका छन्।

सबैभन्दा धेरै गैँडाको आक्रमणबाट आठ जनाले ज्यान गुमाएका छन्। चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जमा गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा हात्ती, गैँडा, बाघलगायतका वन्यजन्तुको आक्रमणबाट ११ जनाले ज्यान गुमाएका छन्।

जनाएको छ। चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको पछिल्लो पाँच वर्षमा जंगली जनावरको आक्रमणबाट ७३ जनाले ज्यान गुमाइसकेका छन्। सोही अवधिमा वन्यजन्तुको आक्रमणमा परी १६९ जना घाइते भएका छन्। उनका अनुसार पछिल्लो पाँच वर्षको अवधिमा आठ जनाले ज्यान गुमाएका छन्। सो वर्ष गुमाएको निकुञ्जका सूचना अधिकारी अविनाश थापामगरले जानकारी दिए। त्यसैगरी हात्तीको आक्रमणबाट दुई र बाघको आक्रमणबाट एक जनाले ज्यान गुमाएको उनले बताए।

सोही अवधिमा वन्यजन्तुको आक्रमणबाट ४१ जना घाइते भएका छन्। घाइतेमध्ये गम्भीर घाइते ३२ र सामान्य घाइते नौ जना छन्। वन्यजन्तुबाट मृत्यु हुनेमा अधिकांश घाँस काटन र निर्गुरो टिप्न गएका व्यक्ति छन्। बाघ, गैँडा, हात्ती, जंगली बँदेल, मगरगोही, गौरीगाईलगायत वन्यजन्तुको आक्रमणबाट मानिसहरूको मृत्यु भएको निकुञ्जले

पशुको क्षति भएको निकुञ्जको तथ्यांकमा उल्लेख छ। सबैभन्दा बढी चितुवाको आक्रमणबाट १४० वटा पशुको क्षति भएको छ। बाघको आक्रमणबाट ३७ र अजिगरबाट दुईवटा पशुको क्षति भएको सूचना अधिकारी थापामगरले जानकारी दिए। चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज आसपासमा रहेका २३ वटा घरमा हात्तीले क्षति पुऱ्याएको छ।

निकुञ्जका अनुसार गत आवमा मात्रै १३ वटा घरको अन्न भण्डारमा हात्तीले क्षति गरेको छ।

एकवर्षमा ८३ वन्यजन्तु मारे

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जमा गत आर्थिक वर्षमा ८३ वटा वन्यजन्तु मारेका छन्। जसमध्ये ४५ वटा प्राकृतिक कारणले मरेका हुन्। निकुञ्जका सूचना अधिकारी अविनाश थापामगरका अनुसार गत आवमा २८ वटा गैँडा मरेका छन्। जसमध्ये १८ वटा प्राकृतिक कारणले, जुधेर तीन, विद्युतीकरण करेन्टबाट एउटा, बाढीपहिरोबाट दुई र दबदबला फसेर

तीनवटा मरेका छन्। एउटाको कारण खुलेको छैन। प्राकृतिक कारणले चितुवा एउटा, हात्ती पाँचवटा मरेका छन्। दुई हात्तीको मृत्युको कारण खुलेको छैन। एउटा बाघ जुधेर मरेको छ भने अर्कोको कारण खुलेको छैन। चितवन १२ वटा प्राकृतिक कारणले मरेका हुन् भने सडक दुर्घटनामा दुई वटा मरेका छन्। ताजालीमा परेर एउटा र कुकुरले टोकेर १६ वटा मरेका छन्। जरायो तीन, त्रुवा एउटा, घडीयाल गोही दुई, नीलगाई दुई, अजिगर एक, स्याल एक, भालु एक र अन्य जनावर दुईवटा मरेका निकुञ्जले जनाएको छ।

सोही समयमा १३५ वटा जनावरको उद्धार गरिएको छ। जसमा चार गैँडा, दुई बाघ, सात चितल, तीन कछुवा, ३६ सप र सहेका छन्। त्यसैगरी अजिगर ६१, मगर गोही ११, घडीयाल गोही दुई, गिहू दुई, गोहोरो एउटा, नील विरालो एउटा र अन्य दुई जनावरको उद्धार गरिएको छ।

'मधेसलाई मरुभूमिकरण हुनबाट जोगाऊ'

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- प्रतिनिधिसभाका सांसदहरूले संकटग्रस्त र सुखग्रस्त क्षेत्र घोषणा गरिएको मधेस प्रदेशलाई उच्च प्राथमिकता दिन माग गरेका छन्। प्रतिनिधिसभाको विहीवारको बैठकको विशेष समयमा बोद्धे सांसदहरूले उक्त माग गरेका हुन्।

सांसदहरूले किसानलाई सहुलियत उपलब्ध गराउन, चुरे संरक्षण, वन फडाँनी नियन्त्रण र वृक्षरोपणसँगै मधेसलाई मरुभूमिकरण हुनबाट बचाउन, भ्रष्टाचार नियन्त्रणसहित गुशासन कायम गर्न, सडक निर्माणमा ध्यान दिन सरकारको ध्यानाकर्षण गराए।

बैठकमा भाग लिँदै जनता समाजवादी पार्टी नेपालका सांसद उपेन्द्र यादवले मधेस प्रदेशमा तत्काल 'डिपवोरिड'को सुविधासहित विद्युती सिंचाई व्यवस्था गर्न सरकारसँग माग गरे।

'तत्काल 'डिपवोरिड' र विद्युतीय सिंचाई प्रणालीको व्यवस्था गर्नुपर्छ, सुखग्रस्त क्षेत्रमा २४सै घण्टा सहुलियत दरमा विद्युत् उपलब्ध हुनुपर्छ। किसानले लिएको ऋणमा छुट व्यवस्थासहित किसानका पक्षमा कार्यक्रम ल्याउन माग गर्दछु,' सांसद यादवले भने। उनले मधेसमा पिउने

पानी र सिंचाइको अभावबारे पटक-पटक सरकारको ध्यानाकर्षण गरौंदा पनि समस्या सम्बोधन हुन नसकेको भनी असन्तुष्टि व्यक्त गरे।

'यो समस्या विगत वर्षमा पनि थियो। यस विषयमा पटक-पटक सरकारको ध्यानाकर्षण गर्दा पनि बास्ता गरिएन। समयमै ध्यान दिएको भए यस किसिमको समस्या आउँदैनथ्यो,' सांसद यादवले भने। उनले गाउँक नहरको व्यवस्थापन र कोशी नदीको पानी सिंचाइमा उपयोग गर्ने संबन्धमा कटौतीकै पढ्न गर्नसमेत सरकारको ध्यानाकर्षण गराए।

लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी नेपालका सांसद रामप्रकाश चौधरीले घोषणा गरिएको सुखग्रस्त मधेस प्रदेशमा स्थिति नाति तथा कार्यक्रमसहित राहत र अनुदानको व्यवस्था हुनुपर्नेमा जोड दिए। उनले स्थलगत भ्रमणसहित राहत तथा अनुदानका प्याकेज तत्काल उपलब्ध गराउन अनुरोध गरे।

जनमत पार्टीका सांसद अब्दुल खानले मधेसमा देखिएका समस्याप्रति सरकारलाई गम्भीर हुन आग्रह गरे। उनले कतिपय समस्या समाधानका क्रममा सम्बन्धित विभाग र मन्त्रालयको कामकाजवाहीमा स्पष्ट नहुँदा थप जटिलता सिर्जना भएको बताए। 'मन्त्रालय र विभागहरूको काम

स्पष्ट नहुँदा कैयौँ समस्या देखिएका छन्। यतिबेेर मलखाद, खानेपानी र सिंचाइको समस्याबाट किसान पीडित छन्। तीनी तहका सरकारले संकटग्रस्त र सुखग्रस्त क्षेत्र घोषणा गरेको छ। तर घोषणाले मात्र समस्या समाधान हुँदैन, किसानले राहत पाउनुपर्छ,' सांसद खानले भने।

नेपाली कांग्रेसका सांसद रामकृष्ण यादवले मधेसमा खानेपानी, सिंचाई र रासायनिक मल उपलब्ध गराउन यथासम्भव वैकल्पिक उपायसहित राहतमूलक कार्यक्रम ल्याउन तीनी तहको सरकारको ध्यानाकर्षण गरे। संकटको समयमा मधेसका जनतालाई राज्यको उपस्थिति महसुस गराउन सक्नुपर्ने उनको भनाइ थियो।

'अनको भण्डारका रूपमा परिचित मधेस प्रदेशमा अहिले धान रोपाईँ आधा भागमा मात्र भएको छ। तीन लाख ७२ हजार ६४४ हेक्टरमा धान रोपाईँ हुनुपर्दा एक लाख ७६ हजार ५०८ हेक्टरमात्र रोपाईँ भएको अवस्था छ,' सांसद यादवले भने, 'सिंचाइको अभावमा रोपाईँ हुन सकेको छैन। रोपाईँ भेटमा खानेपानी पनि पानीको अभावले खेतमा धान रोपाईँ हुन थालेको छ, वीउ सुक्न थालेको छ, किसान चिन्तित छन्, त्यसतर्फ सरकारको ध्यान जान प्यो।'

अन्तर्राष्ट्रिय अदालतको निर्णय

जलवायु कदम ऐच्छिक नभएर कानुनी दायित्व हुने

काठमाडौँ (प्रस)- अन्तर्राष्ट्रिय अदालत (आईसिजे) ले जलवायु परिवर्तनसँग सम्बन्धित राष्ट्रहरूको कानुनी दायित्वबारे ऐतिहासिक फैसला सुनाएको छ। उक्त परामर्शपत्र फैसलाले जलवायु परिवर्तनको सामना गर्न राष्ट्रहरूको कर्तव्यलाई स्पष्ट रूपमा अन्तर्राष्ट्रिय कानूनमा परिचित गराएको हो।

आईसिजेले जीवाशम इन्धन उत्पादन, अनुमति तथा अनुदानलाई 'अन्तर्राष्ट्रिय अग्रगण्य सरहको कार्य' ठहर गर्न सकिने चेतावनीसमेत दिएको छ। अदालतले जलवायु कदम अब ऐच्छिक नभएर कानुनी दायित्वको रूपमा व्याख्यासमेत गरेको छ।

अदालतले उक्त निर्णय जलवायु न्यायको निमित्त ऐतिहासिक भएको लवार्युविद् मजिस्ट्रल डकाल बताउँछन्। यो निर्णयले धेरै समयदेखि जलवायु संकटबाट प्रताडित राष्ट्रहरू र समुदायहरूको मागलाई कानुनी मान्यता दिएको, धनी र उच्च उत्सर्जन गर्ने राष्ट्रहरूले अब कानुनीरूपमा आफ्नो उत्तरदायित्व पूरा गर्न बाध्य हुने उनको भनाइ छ।

जलवायु कदमको अन्तर्गत जीवाशम इन्धन उत्पादन, अनुमति तथा अनुदानलाई 'अन्तर्राष्ट्रिय अग्रगण्य सरहको कार्य' ठहर गर्न सकिने चेतावनीसमेत दिएको छ। अदालतले जलवायु कदम अब ऐच्छिक नभएर कानुनी दायित्वको रूपमा व्याख्यासमेत गरेको छ।

अदालतले जीवाशम इन्धन उत्पादन, अनुमति तथा अनुदानलाई 'अन्तर्राष्ट्रिय अग्रगण्य सरहको कार्य' ठहर गर्न सकिने चेतावनीसमेत दिएको छ। अदालतले जलवायु कदम अब ऐच्छिक नभएर कानुनी दायित्वको रूपमा व्याख्यासमेत गरेको छ।

अदालतले जीवाशम इन्धन उत्पादन, अनुमति तथा अनुदानलाई 'अन्तर्राष्ट्रिय अग्रगण्य सरहको कार्य' ठहर गर्न सकिने चेतावनीसमेत दिएको छ। अदालतले जलवायु कदम अब ऐच्छिक नभएर कानुनी दायित्वको रूपमा व्याख्यासमेत गरेको छ।

अदालतले जीवाशम इन्धन उत्पादन, अनुमति तथा अनुदानलाई 'अन्तर्राष्ट्रिय अग्रगण्य सरहको कार्य' ठहर गर्न सकिने चेतावनीसमेत दिएको छ। अदालतले जलवायु कदम अब ऐच्छिक नभएर कानुनी दायित्वको रूपमा व्याख्यासमेत गरेको छ।

बागमती प्रदेश सरकार स्वास्थ्य मन्त्रालय स्वास्थ्य निर्देशनालय मेथीनकोट अस्पताल भक्तुडेवशी, काभ्रेपलाञ्चोक

आधिकारिक प्रतिनिधी (चिक्रता) मा सूचिकृत हुने बारेको सूचना

दोस्रो पटक सूचना प्रकाशित मिति : २०८२/०४/०८

यस अस्पतालमा रहेका विभिन्न मेथिनरी उपकरणमा प्रयोग हुने किट्स, केमिकल्स, एससोरिज तथा पार्ट्स पुर्जाहरू र मर्मत सम्भार सम्बन्धि परामर्श सेवाहरू प्रोप्राइटरि मालसामान (Close Item) को रूपमा आ.व. २०८२/०८३ मा खरिद गर्नका लागि सम्बन्धित उत्पादक कम्पनीका आधिकारिक विक्रेता (प्रोप्राइटर)हरूको सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ४१ को १(ग) मा भएको ब्यवस्था बमोजिम सूचीकृत हुन इच्छुक कम्पनी/फर्महरूले नविकरण सहितको फर्म दर्ता प्रमाणपत्र, मुअकर दर्ता प्रमाणपत्र, सम्बन्धित कम्पनीको आधिकारिक विक्रेताको पत्र, पछिल्लो आ.व. को कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपिहरू र खुद्रा तथा डिलर बिक्री मूल्य सूची सहित उल्लेखित मेथिनमा लाग्ने किट्स, केमिकल्स एवम् मुख्य/मुख्य पार्ट्स पुर्जा (System Pac Reagent & Disposables) हरूको दररेट सहित सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिन (२०८२/०४/२३) कार्यालय समयभित्र सूचिकृत हुन यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ। विस्तृत जानकारीको लागि कार्यालयको वेबसाइट www.methinkothospital.bagamati.gov.np मा हेर्न सकिनेछ।

कामदारको पद		मान्य संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि	रजिष्ट्रार	आवक	व्यक्ति	सहो	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति
1	Waiter	2	140	६३,८२०	५	५	५	५	५	५	५	५	५

कामदारको पद		मान्य संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि	रजिष्ट्रार	आवक	व्यक्ति	सहो	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति
1	Waiter	4	0	1400	५२,९५०	५	५	५	५	५	५	५	५
2	Steward/dishwasher	4	0	1100	४५,५५५	५	५	५	५	५	५	५	५
3	Assistant Cook	1	0	1500	९६,६६०	५	५	५	५	५	५	५	५

कामदारको पद		मान्य संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि	रजिष्ट्रार	आवक	व्यक्ति	सहो	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति
1	Building Painters	1	0	140	५०,९५५	५	५	५	५	५	५	५	५
2	CONCRETE MASON	1	0	140	५०,९५५	५	५	५	५	५	५	५	५
3	Construction Carpenter	1	0	140	५०,९५५	५	५	५	५	५	५	५	५
4	Decoration Painter	1	0	140	५०,९५५	५	५	५	५	५	५	५	५
5	Mason General	2	0	140	५०,९५५	५	५	५	५	५	५	५	५

कामदारको पद		मान्य संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि	रजिष्ट्रार	आवक	व्यक्ति	सहो	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति
1	CLEANER / PUBLIC BUILDING	1	0	120	४८,६६०	५	५	५	५	५	५	५	५
2	Waste Makers	1	0	130	४९,५५५	५	५	५	५	५	५	५	५
3	Jaicer	1	0	140	५०,९५५	५	५	५	५	५	५	५	५

कामदारको पद		मान्य संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि	रजिष्ट्रार	आवक	व्यक्ति	सहो	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति
1	heavy equipment operator	1	0	2500	४२,५५५	५	५	५	५	५	५	५	५
2	Heavy Truck Drivers	1	0	1800	६६,६६०	५	५	५	५	५	५	५	५

कामदारको पद		मान्य संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि	रजिष्ट्रार	आवक	व्यक्ति	सहो	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति
1	Plumber	6	0	1500	५६,६६०	५	५	५	५	५	५	५	५

कामदारको पद		मान्य संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि	रजिष्ट्रार	आवक	व्यक्ति	सहो	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति
1	Plumber	2	0	1200	४५,५५५	५	५	५	५	५	५	५	५
2	Carpenter	8	0	1200	४५,५५५	५	५	५	५	५	५	५	५
3	Mason (Nepal)	8	0	1200	४५,५५५	५	५	५	५	५	५	५	५
4	PLASTER WORKER (MASON)	2	0	1200	४५,५५५	५	५	५	५	५	५	५	५
5	Truck Driver	3	0	1200	४५,५५५	५	५	५	५	५	५	५	५

कामदारको पद		मान्य संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि	रजिष्ट्रार	आवक	व्यक्ति	सहो	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति
1	Carpenter	15	0	1400	५२,५५०	५	५	५	५	५	५	५	५
2	Cleaner General	20	0	1000	३९,५५०	५	५	५	५	५	५	५	५
3	Helper	15	0	1000	३९,५५०	५	५	५	५	५	५	५	५
4	Mason (Nepal)	20	0	1400	५२,५५०	५	५	५	५	५	५	५	५
5	Painter	5	0	1400	५२,५५०	५	५	५	५	५	५	५	५

कामदारको पद		मान्य संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि	रजिष्ट्रार	आवक	व्यक्ति	सहो	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति
1	Barista	0	8	150	६७,६३५	५	५	५	५	५	५	५	५
2	Waitress	2	0	150	६७,६३५	५	५	५	५	५	५	५	५

कामदारको पद		मान्य संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि	रजिष्ट्रार	आवक	व्यक्ति	सहो	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति
1	COMMII 3	7	0	140	६२,९५५	५	५	५	५	५	५	५	५
2	Cook/Commis I	7	0	180	८२,६६०	५	५	५	५	५	५	५	५
3	Section Cook/Commis II	7	0	150	६७,६३५	५	५	५	५	५	५	५	५
4	Waiter/Waitress	10	0	130	५८,६६०	५	५	५	५	५	५	५	५

कामदारको पद		मान्य संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि	रजिष्ट्रार	आवक	व्यक्ति	सहो	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति
1	Load & Unloading Workers	1	0	1000	३६,९५०	५	५	५	५	५	५	५	५

कामदारको पद		मान्य संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि	रजिष्ट्रार	आवक	व्यक्ति	सहो	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति
1	PRINTING	3	0	164900	१५४,९५०	५	५	५	५	५	५	५	५

कामदारको पद		मान्य संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि	रजिष्ट्रार	आवक	व्यक्ति	सहो	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति
1	FOOD PROCESSING	2	0	177225	१६६,६६५	५	५	५	५	५	५	५	५

नाम परिवर्तन सम्बन्धि सूचना

तेश्रो पटक प्रकाशित मिति: २०८२/०४/०९ कम्पनी रजिस्ट्रारको कार्यालयको मिति २०७९/०३/२८ बमोजिम यस एस.ए.आर.ए.ए.ए.फार्म एण्ड रिसेर्च सेन्टर प्रा.लि.को साविकको नाम परिवर्तन भई रायमाभी एग्रो फार्म प्रा.लि. भएको जानकारी गराउँदछु।

बोलपत्रद्वारा गोलिया काठ/दाउरा लिलाम बिक्री वितरण सम्बन्धी सूचना

यस मन्जुरी साव.उ.स. हरिहरपुरगढी गा.पा. ७, सिसुलीबाट आ.व. २०८१/०८२ मा उत्पादन भई अन्तको गोलिया काठ गा.पा. ७, सिसुलीमा घाटादि गरी राखिएको विभिन्न लटको साल जसको गोलिया काठ १०६ को १९९४४५ क्यूफि गोलिया काठ र दाउरा २५० चडा व्यापारिक प्रयोजनको लागि बिक्री वितरण गर्नको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। काठ दाउरा जे, जस्तो अवस्थामा छ सोही अवस्थामा आफ्नै खर्चमा लैजाने गरी वन नियमावली २०७९ को नियम १२८ बमोजिम योग्य उद्योगहरूले यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले २५ दिन भित्र बोलपत्र लिई खरिद गर्न २२ औं दिनको मध्यराह १२:०० बजे भित्र बोलपत्र दाखिला गर्न आख्यान गरिन्छ। विस्तृत व्याख्यानको सूचना यस सम्बन्धी सूचना पाटीमा टाँस गरिएको छ।

मूल्य सूचीको सूचना!

यस रिलायन्स सुगर एण्ड केमिकल इन्डस्ट्रिज प्रा.लि.बाट उत्पादित निम्न सूची तथ्या ईएन.एम.टि २०८२/०४/०९ नवदेखि कारखाना रेट (Ex-Factory) मूल्यमा बिक्री गरिने भएकोले सबैको जानकारीका लागि यो मूल्य सूची प्रकाशित गरिएको छ। यस मूल्यमा अन्तःशुल्क तथा मु.अ.क. समावेश छैन।

1. Rectified spirit (Rs) प्रति लिटर २,९१४/-
2. Extra Neutral Alcohol (ENA) प्रति लिटर २,९३०/-
3. Denature Spirit (DS) प्रति लिटर २,९१०/-

रिलायन्स सुगर एण्ड केमिकल इन्डस्ट्रिज प्रा. लि.
कलैया उपमहानगरपालिका वडा नं.२४, वारा

बोलपत्रद्वारा गोलिया काठ/दाउरा लिलाम बिक्री वितरण सम्बन्धी सूचना

यस सुन्दर हरियाली साव.उ.स. हरिहरपुरगढी गा.पा. ८, सिसुलीबाट आ.व. २०८१/०८२ मा उत्पादन भई काठ, हरिहरपुरगढी गा.पा. ८, सिसुलीमा घाटादि गरी राखिएको विभिन्न लटको साल र अर्सा जातको गोलिया काठ ११३ को १५५६७८ क्यूफि गोलिया काठ र दाउरा १५० चडा व्यापारिक प्रयोजनको लागि बिक्री वितरण गर्नको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। काठ दाउरा जे, जस्तो अवस्थामा आफ्नै खर्चमा लैजाने गरी वन नियमावली २०७९ को नियम १२८ बमोजिम योग्य उद्योगहरूले यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले २५ दिन भित्र बोलपत्र लिई खरिद गर्न २२ औं दिनको मध्यराह १२:०० बजे भित्र बोलपत्र दाखिला गर्न आख्यान गरिन्छ। विस्तृत व्याख्यानको सूचना यस सम्बन्धी सूचना पाटीमा टाँस गरिएको छ।

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

सांसद पदको गरिमा नघटाउनु

सांसदलाई विधायक पनि भनिन्छ । यसको अर्थ हो- प्रतिनिधिसभामा उनीहरू निर्वाचित भएर पठाउनुको कारण कानून बनाउनु । देश र जनताका लागि सुशासनको अनुभूति दिन परिपक्व कानून बनाउन अक्षर अक्षरको अध्ययन गर्नुपर्छ । तर पछिल्लो समय सांसदहरूको काम ताली बजाउने सिवाय अरु देखिन्छ ।

यसको पछिल्लो उदाहरण हुन् संघीय निजामती सेवा विधेयकको संशोधनमा भएको छलछाम थाहा नहुनु र संवैधानिक परिषद्सम्बन्धी विधेयक राष्ट्रपति कार्यालयमा पुगेर फेरि प्रतिनिधिसभामै फिर्ता हुनु । निजामती सेवा विधेयकमा कर्मचारीहरूलाई 'कुलिङ पिरियड'मा पठाउनुपर्छ भन्ने व्यवस्था थियो। तर संसदीय समिति हुँदै प्रतिनिधिसभामा पारित भएर गयो- जहाँ कुलिङ पिरियड निष्प्रभावी बनाइएको थियो । त्यो पनि एउटै अक्षर 'बाहेक' राखेर । यस्तो व्यवस्था हुँदा पनि प्रतिनिधिसभाका सांसदहरूले टेबल ठोकेर विधेयक पारित गरेर पठाए ।

तर यो शब्दमा गोलमाल गरेको भन्दै राज्य व्यवस्था समितिका सभापति र संसद्का कर्मचारीहरूमाथि बयान लिन संसदले संसदीय छानबिन समिति बनाएको छ । जबकि यो विधेयक सरासर पारित हुनुमा सम्पूर्ण सांसदहरू दोषी छन् । यसैगरी संवैधानिक परिषद् (काम, कर्तव्य, अधिकार र कार्यविधि) सम्बन्धी ऐन २०६६ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयकमा पनि सांसदहरू चिलिएका छन् । विधेयकमा संविधानको मर्मभन्दा ठीक उल्टो व्यवस्था हुँदा पनि अध्ययनविनै टेबल ठोकेर पठाइएको देखिएको छ । त्यो पनि दुवै सदनबाट ।

संवैधानिक परिषद्मा प्रधानमन्त्री अध्यक्ष र सदस्यहरूमा प्रधानन्यायाधीश, विपक्षी दलका नेता, सभामुख, राष्ट्रिय सभा अध्यक्ष र उपसभामुख गरी छ जना सदस्य हुने संवैधानिक व्यवस्था छ । यस्तो हुँदा परिषद्को बहुमत पुग्न चार जना अनिवार्य चाहिन्छ । तर संसद्बाट राष्ट्रपतिकहाँ पुगेको संशोधन विधेयकमा तीन जनाको उपस्थितिमा अध्यक्षसहित अर्को एक जनामात्र भएर पुग्ने व्यवस्था गरिएको पाइयो । त्यसपछि राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले कानुनी परामर्श लिएर विधेयक पुनः प्रतिनिधिसभामै पठाइए ।

यो पुनर्विचारका लागि पठाइएको हो । यसमा प्रधानमन्त्री र शीर्ष नेताहरूले चलाखी गरेको भए पनि सांसदहरू भने प्रै 'हस्तु' बने । संसद्मा मन्त्रीमन्त्री एकअर्कालाई गाली गर्ने सांसदहरूले विधेयकका बुँदाहरू पढ्न जानेनन् । त्यसै त जनताका प्रतिनिधि बनेर सदनमा पुगेकाहरूले पढेनन्, हावादारी गफमात्र गर्छन् भन्ने परेको बेला यस्ता गल्ती गर्दै जाँदा सांसद पदको गरिमा घट्टै जाने देखिएको छ ।

श्रम सरोकार

सामाजिक सुरक्षा कोषबाट लिन सकिने लाभ

वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमिकहरूको जीवन थप सुरक्षित होस् भनेर सामाजिक सुरक्षा कोषमा अनिवार्य आवड हुनुपर्ने प्रावधान लागू गरिएको छ । यसका लागि उनीहरूलाई श्रम स्वीकृति लिँदा नै कोषमा आवड गराइन्छ । वाद्यकारी भएकाले श्रम स्वीकृति लिने सबै कोषमा जोडिन्छन् तर यसका फाइदाहरू थाहा नपाउँदा अधिकांशले कोषमा निर्यात रकम जम्मा गर्दैनन् । जसकारण अशक्तता, दुर्घटना, मृत्युजस्ता समस्या आइपुग्दा पाउनुपर्ने सुविधाबाट वञ्चित हुनुपर्ने अवस्था छ । श्रम स्वीकृति लिनेबेलामा मात्र नभई विदेशमा रहेकाहरूले पनि कोषमा आवड हुन सक्छन् ।

के-के छु फाइदा ?

योगदान रकमबाट उनीहरूले दुर्घटना तथा अशक्तता सुविधा तथा वृद्धावस्था सुरक्षा योजनामा सहभागी हुन पाउँछन् । यदि यस्ता श्रमिकको मृत्यु भएको अवस्थामा आश्रित परिवारलाई पनि कोषले सुविधा उपलब्ध गराउँछ । योगदान रकमको ७.४८ प्रतिशत रकम दुर्घटना तथा अशक्तता सुरक्षा योजना र आश्रित परिवार सुरक्षा योजनामा जम्मा हुन्छ । त्यस्तै वृद्धावस्था सुरक्षा योजनामा १२.८५ प्रतिशत रकम जम्मा हुने व्यवस्था छ ।

यो सुविधा पाउन घटना घटेको मितिभन्दा अघिको १२ महिनामा कम्तीमा नौ महिनाको योगदान रकम कोषमा जम्मा गरेको हुनुपर्ने प्रावधान छ । त्यस्तै, वृद्धावस्था सुरक्षा सुविधा प्राप्त गर्न भने योगदानकर्ताले वैदेशिक रोजगारी अन्त्य गरी नेपाल फर्किएको हुनुपर्छ । कोषमा हरेक महिना न्यूनतम दुई हजार दुई रूपैयाँ जम्मा गर्नुपर्छ । एकेपटक सात महिना वा सोभन्दा बढीको रकम जम्मा गरे १० प्रतिशतसम्म छुट पाइन्छ । वैदेशिक रोजगारीबाट फर्कदा पनि कोषमा आवड हुने विभिन्न सुविधा पाउने व्यवस्था छ ।

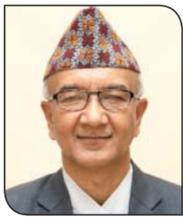
योगदान रकम कसरी जम्मा गर्ने ?

रकम जम्मा गर्न कतै जानै पर्दैन । अनलाइन भुक्तानी च्यानल प्रयोगकर्ताहरूले सजिलै जम्मा गर्न सकिन्छ । कनेक्ट आइपिएस, खली, ड-सेवा, फोन पेलगायतका भुक्तानी प्रणालीमार्फत नियमित योगदान गर्न सकिन्छ ।

नियमित योगदान नजारे के हुन्छ ?

कोषमा नियमित योगदान नभएर पाउनुपर्ने सुविधाबाट वञ्चित भइन्छ । कोषअन्तर्गतका विभिन्न योजनामाथि स्वास्थ्यसम्बन्धी सेवा पाउनका लागि पछिल्लो छ महिनाको रेकर्डमा तीन महिनाको योगदान गरेका भएर पुग्छ । तर दुर्घटना, आश्रित परिवार कोषलगायतको सुविधा पाउन प्रत्येक महिना नियमितरूपमा जम्मा गरेको हुनुपर्दछ ।

राष्ट्रिय विभूति भीमसेन थापालाई नबिसौँ

श्रीरामसिंह बस्नेत

नेपाली सेनाको प्रधानसेनापतिसमेत भएका भीमसेन थापालाई नेपालीहरूले सम्झनुपर्ने अर्को मुख्य कारण हो- सेनाको आधुनिकीकरण । उनले नेपाली सेनालाई आधुनिकीकरण र सुदृढ बनाउन फ्रान्सकोसमेत सहयोग लिएको पाइन्छ । सेनालाई आधुनिक तालिम, हतियार, पोसाक, ब्यारेक, युद्धमा जाँदा सहयोगी भरिया दिने आदिको व्यवस्था उनकै देन हो ।

आज साउन ९ गते अर्थात् राष्ट्रिय विभूति भीमसेन थापाको जन्म दिन । उनको २५१औँ जन्मजयन्ती भएको कारण उनलाई २५१औँ जन्मजयन्ती हुने छ । विशेषगरी अहिले किशोरावस्थामा रहेका लाखौँ विद्यार्थी वर्ग भीमसेन थापाजस्ता राष्ट्रका सपुतबारे जानकार रहनु अति आवश्यक छ । देशको इतिहास र गौरवबारे ज्ञान भएर नभै आफ्नो अस्तित्वप्रति सचेत रहन सकिँदैन ।

को थिए भीमसेन थापा ?

वि.सं. १८३२ साउन ९ गते गोरखाको पिपलथोक गाउँको एक सामान्य परिवारमा पिता अमरसिंह थापा (बडा काजी होइन) र माता सत्यरूपाका सन्तानका रूपमा भीमसेनको जन्म भएको थियो । उनको जन्मस्थानबारे केही भ्रम पनि रहेको पाइन्छ । राजकाजको जिम्मेवारीबाट मुक्त भइसकेपछि उनले गोरखाकै बोलाङ गाउँमा हवेली बनाएर बसेका र आँपको ठूलो बगैँचासमेत बनाएका हुनाले कतिपय लेखकले उनको जन्मघर नै बोलाङ भनेर पनि लेखेको पाइन्छ । तर उनको जन्मस्थान पिपलथोक हो, बोलाङ नै हो ।

नेपालको इतिहास अत्यन्तै रोचक, घोचक र रोमाञ्चक रहेको छ । परापूर्वकालदेखिकै इतिहास पढाउँदा अनेकौँ ऐतिहासिक पात्रका भूमिकाले हामीलाई उद्देलित बनाउँछ । तर पनि स्वदेशका र विदेशका जति पनि इतिहासकार छन् तिनले नेपालका मुख्यतया तीन पात्र राष्ट्रनिर्माता पृथ्वीनारायण शाह, राष्ट्र सपुत भीमसेन थापा र राष्ट्र रक्षक जंगबहादुर राणाका बारेमा जति शब्द खर्चिए त्यति अरुका बारे खर्चेको पाइँदैन ।

राजा महेन्द्रको शासनकालमा परापूर्वकालदेखि विभिन्न क्षेत्रबाट देशलाई असाधारण योगदान

गर्ने महान व्यक्तित्वको छनोट गरी राष्ट्रिय विभूति निर्धारण गर्ने काम भयो । साहित्यकार बालकृष्ण समको संयोजकत्वमा रहेको एक समितिले त्यो काम सम्पन्न गरेको थियो । यद्यपि, उक्त समितिले गरेका काम गुनासोरहित भने थिएन । महाकवि देवकोटा, विद्यापति, राष्ट्र एकीकरणका नायक बहादुर शाह, अभिमानसिंह बस्न्यात आदिलाई समितिले विर्सिएको थियो भने प्रजातन्त्र पुनर्स्थापनापछि सयौँ सहिदका साथै केही विभूति पनि थपिए तर त्यो पनि अपूरो नै रह्यो । तर भीमसेन थापालाई सुरुदेखि नै कुनै पूर्वाग्रह नराखी राष्ट्रले विभूतिको सम्मान दिँदै आएको छ । वि.सं. २०२६ मा सरकारले भीमसेन थापाको चित्र अंकित हुलाक टिकट जारी गरेर पनि उनको राष्ट्रिय सम्मान गरेको थियो ।

सामाजिक तथा आर्थिक सुधार

नेपालको इतिहासको अति नै संवेदनशील कालखण्डमा वि.सं. १८६३ देखि १८९४ को ३१ वर्षसम्म देशको सर्वसर्वा भई जिम्मेवारी सम्हालेका जनरल थापाका पोताका जस र अपजस दुवै परेको पाइन्छ । सर्वसाधारण नेपालीले भीमसेन थापा भन्नेवित्तिकै सबैभन्दा पहिले र सजिलैसंग धरहरालाई सम्झन्छन् । उनले राजधानी काठमाडौँको टुँडिखेल नजिक बागदरवारको छेउमा एक जोडी धरहरा बनाउन लगाएका थिए । वि.सं. १८८२ मा उनले तत्कालीन महारानी ललितत्रिपुरा सुन्दरीको नाममा एउटा र आफ्नो नाममा एउटा गरी समानान्तररूपमा दुईवटा धरहरा ठड्याएका थिए । तर दुर्भाग्यवस वि.सं. १८९० भदौ १२

सन्दर्भ: भीमसेन थापा २५१औँ जन्मजयन्ती

गते साँझ र राति गरी दुईपटक आएको ठूलो भूकम्पले दक्षिणतर्फको धरहरा फेँडेसम्म ढल्यो भने उत्तरतर्फको केही क्षतिग्रस्त भयो ।

पछि पूरै ध्वस्त भएको धरहरालाई छोडी केहीमात्र क्षति भएको धरहराको पुनर्निर्माण गरियो । उक्त पुनर्निर्मित धरहरा १०० वर्षपछि अर्थात् १९९० माघ २ गतेको महाभूकम्पमा फेरि क्षतिग्रस्त भयो । तत्कालीन प्रधानमन्त्री जुद्धशमशेरले धरहरा पुनर्निर्माणलाई उच्च प्राथमिकता दिई दुई वर्षभित्रै अर्थात् १९९२ सालमै त्यसको पुनर्निर्माण सम्पन्न गराए, जुन धरहरा २०७२ वैशाख १२ गतेको भूकम्पमा क्षतिग्रस्त भएर ठुटो बनेको छ । धरहरा भीमसेन थापाको कीर्ति भएकाले यसलाई भीमसेन स्तम्भ पनि भनिन्छ ।

भीमसेन थापाले धरहरामात्र बनाएका होइनन्, त्यसको नजिकै सुन्धारा पनि बनाएका थिए, जो अद्यापि छँदै छ तर अहिले पानी आउँदैन । खासमा दुईवटा धरहरा बनाउँदा चाहिने माटो खन्दा वन्न गएको ठूलो खाडोलाई सद्पुयोग गरी सुन्धारा बनाइएको हो भनिन्छ । भीमसेनले पाल्याको रिडी, गोर्खाको बोलाङ, बुकोट, काठमाडौँको लगेन गणबहाल आदि स्थानमा पनि आफ्ना कीर्ति राखेका छन्, जो अहिले जीर्ण अवस्थामा छन् ।

भीमसेन थापाको योगदानमा कमारारकमारी प्रथा उन्मूलन एक प्रमुख हो । धनी वर्गले गरिव परिवारलाई ऋण दिएर त्यसको बदलामा त्यस परिवारका छोराछोरीलाई विनापारिश्रमिक काममा लगाउन कमारारकमारी बनाउने चलनलाई थापाले १८८७ सालमा लालमोहरमार्फत प्रतिबन्धित गरे । उनको यो नीतिप्रति घरमा कमारारकमारी राख्ने गरेको भारदार, शक्तिशाली र सम्पन्न वर्ग आदि थापासँग निकै रुष्ट भए । त्यतिखेरको परिप्रेक्ष्यमा यो निकै ठूलो परिवर्तनकारी कदम थियो ।

त्यतिखेरको समाजमा दाजुको मृत्यु भएमा भाउजुलाई पत्नीका रूपमा स्वीकार्नु पर्ने अत्यन्तै गलत चलन व्याप्त थियो । यसले समाजमा एक प्रकारको विकृति र परिवारमा विग्रहसमेत ल्याएको थियो । मुक्तिवार थापाले १८९२ सालमा लालमोहरमार्फत यो कुप्रथामाथि

पनि प्रतिबन्ध लगाए । यसैगरी ब्राह्मण, क्षेत्री परिवारमासमेत प्रचलित मामा र फूपका छोराछोरीबीच हुने विवाहलाई पनि उनले प्रतिबन्ध लगाए । तत्कालीन समाजमा अस्वाभाविक वैवाहिक सम्बन्धमाथि राज्यले नै रोक लगाउनुलाई क्रान्तिकारी कदम मान्नु पर्दछ ।

काठमाडौँ उपत्यकाका विशेषगरी नेवार जातिमा धार्मिक, सांस्कृतिक पर्वमा आफ्नो क्षमताभन्दा बढी खर्च गरेर भए पनि भोजभतेर गर्नुपर्ने र पुरोहितले मागे जति दानदक्षिणा दिनेपर्ने चलन थियो । यसबाट आर्थिक अवस्था कमजोर भएका अधिकांश नेवार परिवार पीडित थिए र भोजकै लागि ऋणमा चुर्लुम्म डुब्न बाध्य थिए । यो मर्का बुझेर उनले १८८८ सालमा एक लालमोहर जारी गरी भोजभतेरमा गर्ने खर्च र पुरोहितले पाउने दानदक्षिणाको सीमा तोकिदिए र त्यसलाई उल्लंघन गर्ने यजमान र पुरोहित दुवैलाई दण्ड सजायकोसमेत व्यवस्था गरेका थिए ।

भीमसेन थापाले गरेका सुधारमा वेठबेगार हटाउनु पनि महत्त्वपूर्ण मानिन्छ । वेठबेगार भनेको समाजमा हैकम चलाएर बसेका सरकारी कर्मचारी, साहामहाजन एवं सम्पन्न वर्गले सर्वसाधारण श्रमिक वर्गलाई कुनै ज्याला वा पारिश्रमिक नदिई सितैमा आफ्नो निजी काममा लगाउने कृत्रया हो । श्रम शोषणको यो कृत्रया तत्कालीन भारत, चीन र तिब्बतमासमेत व्याप्त थियो । थापाले १८८७ सालमा एक लालमोहर जारी गरी राजदरवार, सेना र युद्धसम्बन्धी काममाबाहेक अरु काममा पारिश्रमिक नदिई कसैले कसैलाई कुनै पनि काम लगाउन नपाउने, त्यसो गरेमा दण्ड सजायको

भागीदार हुनुपर्ने नियम बसाले ।

आर्थिक क्षेत्रमा पनि उनले महत्त्वपूर्ण सुधार गरेका छन् । जमिनको नापी, मालपोत निर्धारण, मोही र तलसिडवीच वाली निर्लेदने कुरामा हुनेगरेको किचलो समाधान गर्न लालमोहर, नगद ऋणमा १० प्रतिशत र जिन्सीमा २५ प्रतिशतभन्दा बढी व्याज लिन नपाइने व्यवस्था, धानचामलको सरकारी मूल्य निर्धारण, ऋणाचार नियन्त्रण प्रयास, नेपाल आउनु चाहने विदेशीका लागि प्रवेशाज्ञा (भिसा) को अनिवार्यता आदि उनका उल्लेखनीय आर्थिक सुधारका प्रयास थिए । नगद लेनदेनको प्रचलन अत्यन्त न्यूनमात्र रहेको त्यस समयमा सरकारी कर्मचारीले सेवाग्राही सर्वसाधारणको घरोठोमा गई दुहुनो गाई, खसी, बोका आदि लिन्थे । उनले त्यसरी घुस खाने कर्मचारी र खुवाउने सेवाग्राही दुवैलाई दण्डित गर्ने व्यवस्था गरे ।

सेनाको आधुनिकीकरण

नेपाली सेनाको प्रधानसेनापतिसमेत भएका भीमसेन थापालाई नेपालीहरूले सम्झनुपर्ने अर्को मुख्य कारण हो- सेनाको आधुनिकीकरण । उनले नेपाली सेनालाई आधुनिकीकरण र सुदृढ बनाउन फ्रान्सकोसमेत सहयोग लिएको पाइन्छ । सेनालाई आधुनिक तालिम, हतियार, पोसाक, ब्यारेक, युद्धमा जाँदा सहयोगी भरिया दिने आदिको व्यवस्था उनकै देन हो । उनकै पालादेखि सेनाको फौजलाई टुँडिखेलमा नियमित परेड खेलाउने र सेनालाई दर्जा र दर्जानी चिहन प्रदान गर्ने चलन सुरु भएको मानिन्छ ।

सुगौली सन्धि

भीमसेन थापाको नामसँग नेपाल-अंग्रेज युद्ध र सुगौली सन्धि पनि जोडिएर आउँछ । भारतका विभिन्न राजा रजौटासँग अंग्रेजले सन्धि सम्झौताकै माध्यमबाट आफ्नो प्रभुत्व जमाएका थिए । नेपालसँग पनि त्यस्तै सन्धि गर्न भारतमा रहेको इष्ट इण्डिया कम्पनीबाट आएको दबावयुक्त प्रस्तावलाई भीमसेनले अस्वीकार गरेका कारण नेपाल-अंग्रेज युद्ध भएको थियो । यसमा भीमसेनले

सन्धि गरेर भए पनि युद्ध टार्नुपर्छ भन्ने तर्क एकथरको पाइन्छ भने सन्धि गरेको भए नेपालको अवस्था पनि भारतका अन्य राज्यको जस्तै हुन्थ्यो र नेपाल पनि भारतमा विलय हुन बाध्य हुनुपर्छ भन्ने तर्क पनि जोडदार रूपमा रहेको छ ।

युद्धमा नेपाली पक्षले पहिले जितेका भू-भाग भारतलाई नै फर्काउने सर्तमा वि.सं. १८७३ (सन् १८१६ मार्च)मा वाय्दातावस सुगौली सन्धि भयो । यस सन्धिको कारण नेपालले जितिसकेको भूभाग पनि गुमाउनुपर्छ भनेर भीमसेनको आलोचना गर्नेहरू पनि छन् भने लडाइँमा जितेको भू-भाग फिर्ता गरेर भए पनि नेपालको मूल थलो र सार्वभौमिकता जोगिएको भनेर उनको प्रशंसा गर्नेहरू पनि छन् । जे भए पनि, जमिनको भौतिक क्षति व्यहोर्नु परे पनि सुगौली सन्धिको कारण नै नेपालले एक सार्वभौम स्वाधीन राष्ट्रका रूपमा विश्वसम्म मान्यता पाएको तथ्यलाई भने नकार्न सकिँदैन । त्यही मान्यताका आधारमा पछि जंगबहादुर र चन्द्रशमशेर युरोपको ऐतिहासिक राजकीय भ्रमण गर्न सफल भएका थिए भने काठमाडौँमा बेलायती आवासीय राजदूत रहने व्यवस्था भयो ।

अरुका दृष्टिमा भीमसेन

रिक्वा कम्प्युनिस्ट आन्दोलनका प्रणेता महान दार्शनिक कार्ल मार्क्सले 'एसियामा अंग्रेजी साम्राज्यको विरोधी नेता एकमात्र भीमसेन थापा थिए' भनेका थिए भने उनकै आशयलाई पछ्याउँदै नेपालका प्रथम जननिर्वाचित कम्प्युनिस्ट प्रधानमन्त्री मनमोहन अधिकारीले 'भीमसेन थापा नेपालका मात्र नभई एसियाकै महान नेता हुन्' भनेका थिए । धेरै वर्षअघि प्रथम राणा प्रधानमन्त्री जंगबहादुर राणाले 'हामी सबै बजिरमध्ये ठूला बुद्धिमान बजिर भीमसेन थापा हुन्' भन्ने हार्दिकचाहेनन् भने उनीभन्दा अझ एक कदम अघि बढेर अर्का प्रधानमन्त्री चन्द्रशमशेर जबराले त 'एउटा भीमसेन थापा नजन्मेको भए नेपाल उहिल्यै हिँडिसक्यो' भनेर भीमसेन थापाको योगदान स्पष्ट पारेका थिए । (स्रोत: मुक्तिवार भीमसेन थापा र तत्कालीन नेपाली साहित्य, लेखक- जानु ढुंगे) ।

अवसान

अरू कतिपय देशका इतिहासजस्तै नेपालको इतिहास पनि रगतले ललपतिएको छ । पृथ्वीनारायणजस्ता सुयोग्य राजाका कारण देशको निर्माण भयो भने सुन्दर, रणबहादुर, राजेन्द्रजस्ता अयोग्य राजाहरूका कारण अनावश्यक हत्या, हिंसा र दरवारिया पडयन्त्र चरम अवस्थामा पुगेको पाइन्छ । राजा रणबहादुर आफ्नै भाइ शेरबहादुरद्वारा सेरिएर भने राजा राजेन्द्रको कमजोरीका कारण भीमसेन थापाको अमानवीय अन्त्य र कर्मठ शंभुकर्माध्यक्ष थापासमेतको हत्या गराइयो ।

वि.सं. १८९४ साउनमा नाबालक अधिराजकुमार देवेन्द्रको रहस्यमय मृत्यु भयो । भीमसेन थापाले विष खुवाएर उनको हत्या गराएको भन्ने निराधार आरोप लगाई थापालाई थुनामा राखियो । छानबिनबाट उनी निर्दोष पाइएकाले त्यो विष मुद्दामा उनले दुईपटक सफाई पाइसकेका थिए । तर दरवारिया पडयन्त्रको घेरामा परेर उनीमाथि तेश्रोपटक पनि सोही मुद्दा लगाई १८९६ सालमा उनलाई आत्महत्या गर्न जसरी बाध्य पारियो । त्यो सम्झँदा नेपाल सार्बिककै सतीको सराप परेको देश हो कि भनेर सोच्न बाध्य तुल्याउँछ ।

संसारका कुनै पनि व्यक्ति कमीकमजोरीबाट पूर्णतया मुक्त हुँदैनन्, चाहे ती महात्मा गान्धी हुन् वा माओझे त्जु । निरन्तर तीन दशक शासनमाथि सम्हाल्दा उनीबाट जानेर वा नजानेर केही पनि कमीकमजोरी भएनन् होला भन्न सकिन्न । तर समग्रमा विश्लेषण गर्दा उनी राष्ट्रप्रति इमान्दार एक सच्चा सपुत थिए । त्यसैले आजको दिन उनलाई परम्पन्न राष्ट्रिय विभूतिप्रति वर्तमान पुस्ताको सफम कर्तव्य हो । रासस

पाठक मञ्च

भूठो भाषण र आश्वासनमा रम्दै गणतन्त्रका नेता

२०६५ जेठ १५ गते राजतन्त्रको अन्त्य हुँदै लोकतन्त्र गणतन्त्रको घोषणा भयो । त्यतिबेला गिरिजाप्रसाद कोइराला प्रधानमन्त्री थिए । गणतन्त्रपछि मुलुकमा तीन जना राष्ट्रपति भइसकेका छन् । प्रथम राष्ट्रपति डा. रामवरण यादव, दोस्रो विद्यादेवी भण्डारी र तेस्रो वा वर्तमान रामचन्द्र पौडेल छन् ।

यता, गणतन्त्रको घोषणासँगै नेकपा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल प्रधानमन्त्री भए । त्यसपछि क्रमशः माधव नेपाल, फलनाथ खनाल, बाबुराम भट्टराई, खिलराज रेग्मी, सुशील कोइराला, केशी शर्मा ओली, दाहाल, शेरबहादुर देउवा प्रधानमन्त्री बने । हालसम्म हेर्दा ओली राज, दाहाल तीन र देउवा पाँचपटक प्रधानमन्त्री भइसकेका छन् ।

वर्तमान सरकारमा ओली प्रधानमन्त्री छन् । मुलुकमा लोकतन्त्र गणतन्त्र आएको १८ वर्ष

वितिसक्यो । तत्कालीन राजा ज्ञानेन्द्र शाह दरवार छोडेर नागार्जुन पसेको पनि यति नै समय भएको छ । यो १८ वर्षमा देशमा पटक-पटक प्रधानमन्त्री फेरिए तर अवस्था फेरिएन । छिमेकी मुलुक भारत र चीनले कब्जा गरेको नेपाली भू-भाग कसैले फिर्ता ल्याउन पहल गरेनन् ।

तिब्वत, दार्जीलिङ, सिक्किम, टमकपुर, कोलकता पहिले नेपाली भूभाग रहेको बताइन्छ । तर, अहिले यी भूभाग भारत र चीनको भनी परिचित छ । यतिमात्र होइन भारतले नेपालको लिपुलेक, लिम्पियाधुरा, कालापानीलगायत भूभागमाथि पनि आँखा गाडेको छ । उसले यी भू-भागलाई आफ्नो दावी गर्दै आएको छ । भारतीय पक्षद्वारा सीमा क्षेत्र मिल्ने क्रम पनि जारी छ ।

जुन उद्देश्यले राजतन्त्र अन्त्य गरेर गणतन्त्र ल्याइयो, त्योमध्ये एउटै उद्देश्य हालसम्म पूरा भएको छैन । राजतन्त्र त हट्यो । दुर्भाग्य देश

अहिले पनि त्यही अवस्थामा छ । वाटो, विद्यालय केही मात्रामा बने पनि मुलुकको अर्थतन्त्र ध्वस्त नै भएको छ । अनि गणतन्त्रले मुलुकमा के उपलब्धि भयो त ? यस अवधिमा विदेशी ऋण २७ खर्ब पाँच अर्ब १७ करोड रूपैयाँ पुगेको छ । देशभित्रै पनि सरकार ऋणभ्रमणमा छ । यता, निर्माण व्यवसायीको ४५ अर्ब, दुग्ध कृषकको सात अर्ब र कोरोना विमा गराएका अस्पतालको २४ अर्ब भुक्तानी दिन बाँकी छ । सरकारी खर्च दिनहुँ बढ्दो छ तर आम्दानी घट्दो छ । सरकारको आम्दानी नहुँदा फेरि जनताले नै भोग्नुपरेको छ । उखु किसानको अनुदान काटिएको छ ।

अन्य क्षेत्रमासमेत दिँदै आएको अनुदान तथा सुविधा, छुट कटौती गर्ने सरकारी तयारी देखिन्छ । अनि खर्च धान्न नसके जनप्रतिनिधि, कर्मचारीको सेवासुविधा कटौती वा अनावश्यक खर्च नियन्त्रण गर्ने कि गरिव जनताले पाइरहेको

केही सहूलियत ? मुलुकमा तीन तहको सरकार छ । ३८ हजार जनप्रतिनिधिमार्फत छन् । एउटै जनप्रतिनिधिको मासिक तलब ५० हजारदेखि तीन लाख रूपैयाँ छ । करोडौं पर्ने सरकारी गाडी चढ्छन् । सेवासुविधा अलमै । त्यस्तै, कर्मचारी पनि लाखौंको संख्यामा छन् । सुरक्षाकर्मीतर्फ लाखौं, निजामतीमा लाखौं, शिक्षकमा लाखौं र ज्याला, करार कर्मचारी पनि लाखौं छन् ।

अब जनताले नेताहरूको राजनीति, कटनीति बुझ्नुपर्छ । उनीहरूको भूठो भाषण र आश्वासन पत्याउने होइन, देश जोगाउन नेताहरूको प्रतिवादमा उत्रिनुपर्ने अवस्था आइसकेको छ । जति छिटो यो कुरा बुझेर जनता चढेका आउने छन्, त्यति नै देश जोगाउने सम्भावना बलियो छ ।

-विवश रेग्मी
बाजेरवर, काठमाडौँ

ट्यांकरमार्फत सलाहीको मलंगवा नगरपालिका-३ मा खानेपानी वितरणका लागि आएको ट्यांकरबाट खानेपानी लैजाँदै स्थानीय । तस्विर: विश्वनाथ ठाकुर/रासस

बागलुङबाट बर्सैनि आठ लाख २२ हजार टन माटो बग्दै

गल्कोट (बागलुङ)- मनसुन सक्रिय नहुँदै बागलुङको जैमिनी नगरपालिका-९ पृथ्वीन्यापमा ठूलो वाढी आयो । गत असार २४ गते रातिको वाढीका कारण २५० रोपनी खेत, एक दर्जन खानेपानीका मुहान, सिंचाइ कुलो र केही घर गोठमा क्षति पुग्यो ।

उक्त वाढीको मुख्य कारण अव्यवस्थित ग्रामीण सडक थियो । सडक खन्दा फालिएको माटोसहितको लेदोले खोला थुनिएका कारण वाढी आएर केही समयअघि कालुङखोला आसपासको क्षेत्रमा ठूलो क्षति पुग्यो । यस्ता अव्यवस्थित सडकका कारण बागलुङका अधिकांश खोलानालामा वाढीको जोखिम छ ।

हचुवाको भरमा खनिएका ग्रामीण सडकका कारण भूक्षयका घटना बढिरहेका छन् । एक अध्ययनले जिल्लाबाट बर्सैनि आठ लाख २२ हजार ६२९ टन माटो भूक्षयका कारण बगेर गएको तथ्यांक प्रस्तुत गरेको छ । भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय पर्वतले जिल्लामा खेतीयोग्य जमिन, वन, खोलानाला जमिनको नक्सा तयार गरेर माटो बगेको अवस्था पत्ता लगाएको हो ।

संघोर्तित विश्वव्यापी माटो क्षति समीकरण (रिभाइज्ड युनिभर्सल सोइल

लस इक्वेसन) विधिमाफत माटो बग्ने मात्रा पत्ता लगाइन्छ । सोही विधि प्रयोग गरी सो तथ्यांक पत्ता लागेपछि भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालयले चिन्ता व्यक्त गरेको छ ।

कार्यालयले स्थानीय तहले नीतिगत रूपमै भूक्षय नियन्त्रणको योजना बनाएर कार्यान्वयन गर्न नसके ठूलो दुर्घटना निम्तिसकेको जनाएको छ । घोलगिरिको चार र कास्कीका गरी पाँच

बढेको बताए । स्थानीय तहले विकास निर्माणका लागि पूर्वाधारको लागत तयार गर्दा बायोइन्जिनियरिङ अर्थात् हरित व्यवस्थापनमासमेत रकम छुट्याउन सकेमा भूक्षय नियन्त्रण हुने मिश्रको भनाइ छ ।

'भूक्षय नियन्त्रणका लागि बायोइन्जिनियरिङको प्रयोगले दिगो विकासमा सहयोग पुग्छ, स्थानीय तहले विकास गर्दा कम्तीमा १० प्रतिशत रकम यसमा खर्च गर्नु आवश्यक छ, हालको विकासका पूर्वाधार अर्को वर्ष नरहला तर भूक्षय नियन्त्रणका लागि गरिने हरित व्यवस्थापनले ठूलो सहयोग पुग्छ,' उनले भने, 'केही स्थानीय तहका अग्रनिर्माताले यस विषयमा चासो देखाउन थालेमाथि, तर नीतिगत रूपमै लागत रिस्ट्रिक्टमा १० प्रतिशत हरित व्यवस्थापनमा खर्चेने हो भने ९० प्रतिशत विकास त्यही १० प्रतिशत लागतले जोगाउँछ ।'

पाँच लाखको रकममा जलाको काम गर्दा रकममा जला वरपर ५० हजार खर्च बृद्धोपण गर्न सकेमा रकममा जला बन्न नसके उनले बताए । जैमिनी नगरपालिकाका नगरप्रमुख नरबहादुर पुनले बायोइन्जिनियरिङ अन्तर्गत विकास गर्ने नीति ल्याउने बताए । रासस

लाखेनाच संरक्षणमा तानसेनका युवा

तानसेन (पाल्पा)- लोप हुँदै गएको लाखेनाच संस्कृति जोगाउन तानसेनका युवा क्रिसिएका छन् । केही वर्ष पहिलेसम्म मनोरञ्जन र परम्परा संरक्षणको दरिलो माध्यम बनेको लाखेनाच पुरानाहरूले विर्सपछि यसको संरक्षण गर्नका लागि स्थानीय युवा क्रिसिएका हुन् ।

खासगरी नेवार समुदायमा प्रचलित लाखेनाच आधुनिकताको मारमा परी विलुप्त प्रायः हुन थालेपछि पाल्पाली नाट्य कला सांस्कृतिक समूहमा आवद्ध युवाहरू जोगाउन तानसेनका युवा क्रिसिएका छन् । लाखेनाच खासगरी घण्टाकर्णदेखि सुरु भई कृष्ण जन्माष्टमीसम्म नाच्ने परम्परा रहेको छ । मुखमा डरलाग्दो मुकुण्डो लगाएर दुईमध्ये एक जना लाखे र अर्को भुच्चा भएर नाचिने यो नाचमा लाखेले पछ्याइपछि चोरी गाउँको चमर र महिलाले लगाउने घाँघर, चोलो लगाउने गरेको पाइन्छ भने भुच्चाले

अभियानस्वरूप युवाहरू लाखेजात्रामा होल र फ्याम्टा बजाएर आफ्नो जातिको संस्कृति र रीतिरिवाज प्रदर्शन गरिरहेका छन् । 'असु समुदायमाफ नेवारी संस्कृति एकदमै लोकप्रिय छ, तर नेवार समुदायले नै संरक्षण गर्न सकिरहेका छैनौं,' चित्रकारले भने । लाखे संरक्षणमा अन्य जातजातिले पनि उनीहरूलाई सहयोग गरेका छन् । लाखेनाचले नयाँ तथा पुराना पुस्तालाई आकर्षित गरेको छ । तानसेनको बसपार्क, हुलाकचोक, टक्सार, शीतलपट्टी, नारायणस्थान, असनटोल, वसन्तपुरलगायतका स्थानमा लाखेनाच देखाइने योजना रहेको समूहका अध्यक्ष चित्रकारले बताए ।

केही दशकअघिसम्म नेवार समुदायमा मात्र प्रचलित लाखेनाच नयाँ पुस्तामा हस्तान्तरण गर्न आवश्यक रहेको स्थानीय राजेन्द्र गोपाल सिंह बताउँछन् । उनले भने, 'अहिले तानसेनमा नेवारसहित अन्य समुदायको बसोबास रहेको छ, यसको संरक्षण गर्न इच्छुकलाई सिकाउन आवश्यक छ ।' हरेक दिन साँझ ६ बजेदेखि तीन घण्टा लाखेनाच देखाइने छ । काठमाडौँ उपत्यकामा प्रचलित लाखेनाच पाल्पासहित अन्य स्थानमा पनि विस्तार हुने क्रममा छ । तानसेनसहित नेवार बस्ती भएका रामपुर, सराई, हार्थोक, आर्यभन्ज्याङमा पनि लाखेनाच नाचिने परम्परा रहेको छ । रासस

युएम्पो रोजगार कम्पनी: CALIBERS RECRUITMENT SERVICES L.L.C

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिबन्धन काल	सम्मान काल	न्यूनतम उमेर	प्राथमिकता	अन्य सुविधा
1	Helper	95	1000	36.9000	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य

अन्तरगत हुने स्थान: संरक्षका कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ साउन १६ गते (1st Aug. 2025) मा हुनेछ ।

AAROHAH HUMAN RESOURCE PRIVATE LIMITED
Snamangal-09, Kathmandu (Nepal), T: 01-4565606
E:aarohanhumanresource@gmail.com, Web: www.aarohanhumanresource.com

युएम्पो रोजगार कम्पनी: AMAR THAPA FACILITIES SERVICES L.L.C

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिबन्धन काल	सम्मान काल	न्यूनतम उमेर	प्राथमिकता	अन्य सुविधा
1	Kitchen Helper	3	1500	५६.२६५	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य
2	Waitress	4	2000	७५.०५५	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य
3	Waiters	4	2000	७५.०५५	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य
4	Sales Officer	0	4	2000	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य
5	Accounting Clerk	1	0	6500	२६३.०००	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य

अन्तरगत हुने स्थान: संरक्षका कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ साउन १६ गते (1st Aug. 2025) मा हुनेछ ।

Sandiya Human Resources Pvt. Ltd.
Dhumbarak-4, Kathmandu, Nepal, Phone No: +977-1-6199506, 898273578, 9851154663
E-mail: sandiyahr17@gmail.com, Website: www.sandiyahr.com

जापानमा रोजगारको अवसर कम्पनी: HOUWA COOPERATIVE

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिबन्धन काल	सम्मान काल	न्यूनतम उमेर	प्राथमिकता	अन्य सुविधा
1	AGRICULTURAL	3	171947	१.६९.६५२	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य
2	Construction	3	152480	१.६३.५६२	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य

अन्तरगत हुने स्थान: संरक्षका कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ साउन १६ गते (1st Aug. 2025) मा हुनेछ ।

MASHAREQ INTERNATIONAL OVERSEAS PVT.LTD
Snamangal-9, Kathmandu, Nepal, Tel: +977-1-4599763, 458335, 985-1018169, 9707429215
Email: mashareqoverseas@gmail.com, Website: www.mashareqoverseas.com.np

कतारमा रोजगार कम्पनी: JASSIM AND ABDULAL CLEANING CO.

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिबन्धन काल	सम्मान काल	न्यूनतम उमेर	प्राथमिकता	अन्य सुविधा
1	Assistant Helpers	10	1000	३६.९००	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य

अन्तरगत हुने स्थान: संरक्षका कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ साउन १६ गते (1st Aug. 2025) मा हुनेछ ।

MINAWA RECRUITMENT H.R. PVT LTD
Pingalasthan-09, Kathmandu (Nepal), T: 01-4591510, 01-4591511
E:minawarecruitment@gmail.com | W:www.minawarecruitment.com

युएम्पो रोजगार कम्पनी: INTEGRATED PARKING SERVICES LLC

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिबन्धन काल	सम्मान काल	न्यूनतम उमेर	प्राथमिकता	अन्य सुविधा
1	Ticket Controller/ Attendant Ticketing (Male Only)	5	0	190	६८.०६८	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य

अन्तरगत हुने स्थान: संरक्षका कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ साउन १६ गते (1st Aug. 2025) मा हुनेछ ।

Opus Manpower Pvt. Ltd. (Mimosa Overseas Pvt.Ltd)
Samakhushi, Townplanning-26, Kathmandu Near Big Mart, Landline No: 01-4957256,
Mob:9851100368, 9812569634 E-mail:info@opusmanpower.com

ओमना रोजगार कम्पनी: RASID AND MOHAMMED TRADING COMPANY LIMITED

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिबन्धन काल	सम्मान काल	न्यूनतम उमेर	प्राथमिकता	अन्य सुविधा
1	Plastic Injection machine operator (w/ write exact profession)	5	0	190	६८.०६८	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य

अन्तरगत हुने स्थान: संरक्षका कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ साउन १६ गते (1st Aug. 2025) मा हुनेछ ।

DOTI OVERSEAS PVT. LTD.
Airport Tiligaha-09, Shambhuhang, Kathmandu | T: 01-6912794, 5912763, | Bahari Branch Office No: 925-990547
Mob: 9851062705/98505463/9841555361, 9862742223. E-mail: doti.overseas1294@gmail.com, website: www.dotioverseas.com.np

साउदीमा रोजगार कम्पनी: THX ESTABLISHMENT

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिबन्धन काल	सम्मान काल	न्यूनतम उमेर	प्राथमिकता	अन्य सुविधा
1	Food and Beverage Counter Worker	3	0	1200	८८.०६०	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य

अन्तरगत हुने स्थान: संरक्षका कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ साउन १६ गते (1st Aug. 2025) मा हुनेछ ।

CAFE KHALAF MOHAREB KHALAF AL-SHAMMARI FOR BEVERAGES

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिबन्धन काल	सम्मान काल	न्यूनतम उमेर	प्राथमिकता	अन्य सुविधा
1	Food and Beverage Counter Worker	2	0	1200	८८.०६०	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य

अन्तरगत हुने स्थान: संरक्षका कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ साउन १६ गते (1st Aug. 2025) मा हुनेछ ।

Pigeon International Overseas Pvt. Ltd
Tokha-10, Samakhushi, Kathmandu, Nepal, Tel: +977-1-4959777, 4983277,
E-mail: info@pigeoninternational.com, Website: www.pigeoninternational.com.np

कतारमा रोजगार कम्पनी: KAFTRYRA WM'SRH T'M AL-SHAY

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिबन्धन काल	सम्मान काल	न्यूनतम उमेर	प्राथमिकता	अन्य सुविधा
1	Assistant Librarian	1	0	1400	५३.०८५	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य
2	Asst. Store Keeper	2	0	1400	५३.०८५	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य
3	Cashier	2	0	1500	५६.८७५	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य
4	Human Resorces Clerk	1	0	4500	१६०.६२५	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य
5	Sandblaster	4	0	1200	४५.५००	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य
6	Waiter	4	0	1400	५३.०८५	अन्य	अन्य	अन्य	अन्य

अन्तरगत हुने स्थान: संरक्षका कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ साउन १६ गते (1st Aug. 2025) मा हुनेछ ।

Jasmine Overseas Pvt. Ltd.
Basundhara, Dhapasi Chauki, Kathmandu, Nepal, Tel: +977-1-4365056, 4387950, 4389279

सानो पर्दाको सिरियल 'सक्कीगोनी' का पाँडेको चरित्रबाट चर्चित भएका कलाकार अर्जुन घिमिरेले फिल्म निर्देशन गर्ने भएका छन्। उनले निर्देशन गर्ने फिल्मको नाम 'भरि पछिको इन्द्रेणी' राखिएको छ। जुन चलचित्र विकास बोर्ड दर्ता समेत भएको छ। घिमिरेले केही अघि जेपिटी क्रिएसन मार्फत 'लाज शरणम्' निर्माण गरेका थिए। घिमिरेको निर्देशनमा रहने फिल्म अहिले लेखन कार्यमा छ। सुशील कडरियाले निर्माण गर्न लागेको फिल्मको कथा कुमार व्यञ्जनकारको छ। गीतकारमा गणेश कार्की छन्।

शुक्रबार, ०९ साउन, २०८२ (Friday, 25 July 2025)

नेपाली रंगमञ्चमा वीरेन्द्रको योगदान

■ सविता बस्न्याल

काठमाडौँ- साहित्य, संगीत, नृत्य, अभिनय र प्रविधिको उत्कृष्ट संयोजनमार्फत सृजना हुने कलाको उच्चतम माध्यम हो नाटक। जसले क्षणिक मनोरञ्जन मात्र होइन मानवीय भावना, समाजका यथार्थ र सांस्कृतिक परम्पराहरूलाई मूर्त रूप दिन्छ। जीवनका विभिन्न पाटाहरूलाई उजागर गर्दै दर्शकको भावनासँग मितेरी साइतो लगाउँदै नाटकलाई जीवन्त बनाउन सफल छन्, नाट्यकर्मी वीरेन्द्र हमाल। त्यसैले त उनलाई नेपाल सरकार अन्तर्गत संगीत तथा नाट्य प्रज्ञा प्रतिष्ठानले 'प्रतिष्ठित' नाट्यकर्मीको मान्यता दिएको छ।

हमाल एक यस्ता निर्देशक हुन् जसले कथा, पात्र, परिवेश र प्रविधिको समुचित प्रयोग मार्फत नाटकलाई वास्तविक पलमा रूपान्तरण गर्न सफल छन्। ४२ वर्ष सम्म अनवरत रूपमा नाट्य क्षेत्रमा शीर्षस्थानमा छन् उनी। अभिनय, निर्देशन र प्रशिक्षणका माध्यमबाट हमालले नाट्य क्षेत्रलाई समृद्ध बनाएका छन्।

वि.सं. २०२१ साउन २ गते नेपालगञ्जको घरवारी टोलमा जन्मिएका हमाल सानैदेखि कला क्षेत्रमा भुकाव राख्छे। उनका पिता महेन्द्र हमाल गायक र कोरियोग्राफर थिए, जसका कारण बाल्यकालमै उनमा कलाको प्रभाव गहिरोसँग परेको थियो। सानोमा गाँउघरमा हुने रामीलला जस्ता सांस्कृतिक कार्यक्रममा उनले प्रस्तुति दिन थाले। २०३० र ०३१ सालमा तत्कालिन राजा वीरेन्द्रको जन्मोत्सवका अवसरमा सुर्खेतमा भएको कार्यक्रममा उनले पनि प्रस्तुति दिए। २०३४ उनले आफूतै बुबाको निर्देशन रहेको नाटक खोला कहिल्यै सुकैनमा अभिनय गरे। त्यसपछि उनले लगातार रूपमा रंगमञ्चमा काम गरे। जसका कारण २०३९ सालमा एसएलसी पास गरेपछि उनले रङ्गमञ्चको अध्ययनमा रुचि राखे। उनी काठमाडौँ आएर ललितकला क्याम्पसमा फाइन आर्ट्स अध्ययन गर्न थाले। यहाँ संगीत, अभिनय, निर्देशन जस्ता विषयमा शिक्षा लिए। हमालको जीवनमा २०४० साल विसं नै नसकिने साल बन्यो। उक्त साल उनी कलेज मात्र भर्ना भएनन्, तत्कालिन नेपाल राजकीय प्रज्ञा प्रतिष्ठानद्वारा प्रदान गरिने अभिनय तालिममा पनि सहभागी भए। सोही वर्ष उनले राष्ट्रिय नाचघरमा नाट्य कलाकारका रूपमा सरकारी सेवाको थालनी गरे। औपचारिक रूपमा उनले रङ्गमञ्चमा

अभिनय गरेको पहिलो व्यवसायिक नाटक अतृप्त आत्मा हो। त्यसपछि विकल्प, अमूर्त, ऋशमा टाङ्गिएको जीवन्ती, शर्मा जीको घरमा, के सक्कली - के नक्कली, मान्छे र लाश, आधा घर आधा मान्छे, टुक्रिएका चुराहरू लगायतका नाटकमा अभिनय गरे। करियरको सुरुवातमै उनले राष्ट्रिय स्तरमा आयोजना हुने विभिन्न नाटक प्रतिस्पर्धामा सहभागी भई वेष्ट एक्टर अवार्ड पनि जिते। अभिनयसँगै हमालले २०४५ सालदेखि निर्देशनको यात्रा सुरु गरे। प्रज्ञा प्रतिष्ठानमा उनको डेब्यु निर्देशकिय नाटक 'मार्ग' मञ्चन भयो। जसले उनलाई कुशल नाटक निर्देशकका रूपमा स्थापित गर्‍यो। २०५७ सालमा भएको प्रतिस्पर्धामा कालाखोला नामक नाटकबाट उनले उत्कृष्ट निर्देशकको अवार्ड पाए। उनले २०४६ सालमा अधिकार नामक नाटकको निर्देशन गरे, जसले लगातार

५० शो मञ्चन गरेर कीर्तिमान राख्यो। अहिले उनी निर्देशित नाटक एक चिहानको मञ्चन २०० भन्दा बढी पटक भइसकेको छ। यो सबैभन्दा बढी मञ्चन हुने नाटकको शीर्षस्थानमा छ। उत्कृष्ट निर्देशकको अवार्ड जितेपछि हमाल विभिन्न नाटक फोर्टवलहरूमा सहभागी हुन थाले। सांस्कृतिक संस्थानले आयोजना गर्ने विभिन्न नाटक महीत्वबमा हमाल निर्देशित नाटकहरू मञ्चन हुन थाले। उनको निर्देशनमा तयार नाटकहरू बंगलादेश, भारत, अष्ट्रेलिया, चीन, कोरिया लगायतका देशहरूमा मञ्चन भए। हाल सम्म १५० भन्दा बढी नाटकमा अभिनय गरेका हमालले चार सय भन्दा बढी नाटकको निर्देशन गरेका छन्। उनका चर्चित नाटकहरूमा अधिकार, ओडिसस, हेलो आउट देअर, अयो युग, कुमारी, भवचक्र, नेपाल गाथा, सोरठी, प्रतियसमउत्पात, चक्रे, मान्छे, मान्छेको

वस्तीमा मान्छे, रडदुल्ल, सिमली फूल, संडखघोष, माया, गजराज, मोदि आइन, एक चिहानलगायतका छन्।

अभिनय र निर्देशनमा मात्र होइन हमालको योगदान अभिनय प्रशिक्षणमा पनि महत्वपूर्ण छ। २०४५ सालदेखि नै उनी अभिनय प्रशिक्षणमा पनि सक्रिय छन्। नेपाली चलचित्र तथा नाट्य क्षेत्रमा सक्रिय सौगात मल्ल, सरिता गिरी, भोला सापकोटा, राजवल्लभ कोइराला, वर्षा राउत, सञ्चिता लुईटेल जस्ता चर्चित कलाकारलाई उनैले अभिनयको प्रशिक्षण दिएका हुन्। हमालले अहिले सम्म हजारौं कलाकारलाई अभिनयको प्रशिक्षण दिएका छन्।

उत्कृष्ट नाटक निर्देशकको अवार्ड का साथै थुप्रै पुरस्कार तथा सम्मानहरू प्राप्त गरेका छन्। २०६४/६५ सालमा नेपाल सरकारद्वारा क्षेत्रीय प्रतिभा पुरस्कार प्राप्त गरेका उनले सिजि कामना फिल्म अवार्ड २०७५ मा थियटर अवार्ड, हरिप्रसाद कल्याणी रिमाल नाट्य संगीत प्रतिष्ठानद्वारा २०७६ सालमा प्रदान गरेको हरिप्रसाद कल्याणी नाट्य संगीत पुरस्कार लगायतका थुप्रै पुरस्कारहरू प्राप्त गरेका छन्।

यस्तै अभिनय, निर्देशन तथा प्रशिक्षणका माध्यमबाट नेपाली नाट्य क्षेत्रको उन्नयनमा पुर्‍याएको योगदानका लागि उनलाई बालकृष्ण सम रङ्गमञ्च सम्मान २०७८, मण्डला थियटर राष्ट्रिय नाट्य निर्देशक सम्मान २०६८, नेपाल सांस्कृतिक कला मन्दिर सम्मान २०५८, राष्ट्रिय व्यक्तित्व सम्मान २०८१, क्रियेटिभ निर्देशक सम्मान २०८१ जस्ता थुप्रै सम्मानहरूद्वारा सु-सौभित गरिएको छ।

अभिनय र निर्देशनमा देखाएको कौशलता तथा नाट्य क्षेत्रको लामो अनुभव संगालेका हमालले थुप्रै नाटक महीत्वबहरूमा निर्णायकको भूमिका खेलेका छन्। उनले नेपाल सर्त फिल्म अवार्ड, स्पर्श म्युजिक भिडियो अवार्ड, नेपाल अफ्रिका फिल्म फोर्टवल, नेफटा अवार्डलगायतका अवार्डहरूको निर्णायकका रूपमा काम गरेका छन्।

हमालले ३० वर्ष देखि एम. आर्ट थियटरको अध्यक्षका रूपमा काम गर्दै आएका छन्। गैह्र नाफामुलक यस संस्थाबाट उनले हजारौंलाई निशुल्क रूपमा अभिनय तथा नाटक निर्देशनको प्रशिक्षण दिएका छन्। हमालकै नेतृत्वमा २०२१ सालदेखि अन्तर्राष्ट्रिय बुद्ध थियटर फोर्टवल आयोजना समेत हुँदै आएको छ।

युरोपका पाँच मुलुकमा प्रस्तुति दिँदै नेपथ्य

काठमाडौँ (प्रस)- ब्यान्ड नेपथ्यले आगामी महिना युरोपको शुंखलाबद्ध सांगीतिक यात्रा गर्ने भएको छ। वेलायत, डेनमार्क, माल्टा, पोर्चुगल र बेल्जियममा नेपथ्यले कन्सर्ट गर्न लागेको हो। ब्यान्डले शुंखलाबद्ध यात्राको पहिलो प्रस्तुति अगस्ट ९ मा लन्डनको वेम्बलीमा दिनेछ। त्यसपछि अगस्ट २३, शनिवार डेनमार्कको राजधानी कोपेनहेगनमा ब्यान्ड प्रस्तुत हुनेछ। त्यहाँस्थित 'पुलेन हल' मा ब्यान्डको कन्सर्ट तय भएको छ। औद्योगिक युगको वैभव सम्झाउने पुरानो गोदामलाई व्यवस्थित हलमा परिणत गरिएको यो हल हिजोआज नियमित रक कन्सर्ट हुने थलो बनेको छ। यसै हलको वेवसाइटमा नेपथ्य कन्सर्टको विवरणसमेत देख्न सकिन्छ। कोपेनहेगन सहरमा नेपथ्यको दोस्रो प्रस्तुति हुन लागेको हो। यसअघि सन् २०१६ मा ब्यान्डले कोपेनहेगनमा लोकरक सुनाएको थियो। डेनमार्कपछि ब्यान्ड माल्टाको आर्टाड सहरमा उपस्थित हुनेछ। मुलुकको उत्तरी भेगमा पर्ने यस सहरको 'माल्टा फेयर एन्ड कन्सेन्सन्स सेन्टर

हल' मा अगस्ट २७, बुधवार नेपथ्यका गीतहरू गुन्जिनेछन्। त्यसपछि ब्यान्ड पोर्चुगलतर्फ प्रस्थान गर्नेछ। त्यहाँको राजधानी लिस्बनस्थित 'लिस्वोआ आओ भिमो' मा अगस्ट ३१, आइतवार नेपथ्य प्रस्तुत हुनेछ। युरोप यात्राको अन्तिम प्रस्तुति भने बेल्जियमको एन्धोपेन सहरमा हुनेछ। त्यहाँस्थित 'एड्डी स्टुडियोस सेभेन' मा सेप्टेम्बर ३ मा नेपथ्यको प्रस्तुति रहनेछ। एन्धोपेन सहरमा पनि नेपथ्य दोस्रो पटक प्रस्तुत हुन लागेको हो। 'नेपालका सानो बस्तीदेखि लिएर विश्वका अग्रणी सहरसम्म नेपथ्यको प्रस्तुतिले श्रोता दर्शकको मायामा एकत्रित पाउन थालेको छ। ब्यान्डको व्यवस्थापन समूहले आफ्ना नेपालयका किरणकृष्ण श्रेष्ठले भने 'नेपथ्यको कार्यक्रममा अपेक्षा गरिने व्यवस्थापकीय र प्राविधिक उत्कृष्टतालाई निरन्तरता दिँदै युरोपमा पनि सबै कार्यक्रम स्तरीय हलमा स्तरीय प्राविधिक संयोजनसहित प्रस्तुत गरिनेछ।' यस यात्राका लागि व्यवस्थापक, प्राविधिक र कलाकारसमेत गरेर १४ सदस्यीय नेपथ्य टोली युरोप प्रस्थान गर्न लागेको उनको भनाइ छ।

'मिसन नौटंकी' सार्वजनिक

काठमाडौँ (प्रस)- हास्यव्यंग्यको पर्व 'गाईजात्रा'लाई लक्षित गर्दै हरेक वर्ष विभिन्न व्यंग्यात्मक सामग्री भित्रिने गर्दछन्। यस वर्ष कलाकार शिवशंकर रिजाल 'जोगिन्दर'ले आगामी 'गाईजात्रा'लाई लक्षित गर्दै गाईजात्रो कोसेली 'मिसन नौटंकी' सार्वजनिक गरेका छन्। दर्शक तथा श्रोतालाई हास्यव्यंग्यको माध्यमबाट मनोरञ्जन दिने र विकृतिमाथि प्रहार गर्दै चेतना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले गाईजात्रालाई लक्षित गरी कोसेली ल्याइएको कलाकार रिजालले बताए। 'अहिले यस्ता कोसेलीको व्यवसायिकता

छैन, तर यस्ता प्रस्तुति ल्याउनु हामी हास्य कलाकारको धर्म हो। सोही कारण मैले सुरुआती दिनदेखि निरन्तर गाईजात्रालाई लक्षित गर्दै व्यंग्यात्मक कोसेली ल्याउने गरेको छु। वर्सेनि दर्शकश्रोता मेरो कोसेलीको पर्खाइमा बस्नुहुन्छ, भन्ने मलाई लाग्छ', उनले भने। विसं २०६१ देखि हरेक वर्ष निरन्तर रूपमा गाईजात्रालाई लक्षित गर्दै प्रस्तुति ल्याइरहेका कलाकार रिजालले 'मिसन नौटंकी' अहिलेको राजनीतिक घटनाक्रम, सामाजिक विकृतिदेखि फेसन र ग्ल्यामरसम्मलाई व्यंग्य गरिएको बताए।

रंगशाला

सेपाकताक्रोमा नेपाललाई स्वर्ण र रजत

काठमाडौँ (प्रस)- नेपालले ३८औँ आइएसिएए विश्व च्याम्पियनसिपमा दुई पदक प्राप्त गरेको छ। विहीवार नेपालले मिक्स क्वाड्रमा स्वर्ण र पुरुष रेगुमा रजत पदक जितेको नेपाल सेपाकताक्रो संघका अध्यक्ष नेत्रप्रसाद गुरुङले जानकारी दिए। मिक्स क्वाड्रमा रोशन तामाङ (कप्तान), सुमित्रा डंगोल, निरु थापा मगर, पदम ठाडा मगर र राजन नेपालीले प्रतिस्पर्धा गरेका थिए। यो स्पर्धामा चाइनिज ताइपेई दोश्रो र बंगलादेश तेश्रो भए। थाइल्यान्डमा भइरहेको प्रतियोगिताको रेगुमा रोशन, पदम र राजनसहित सुजन थिङ र सनम पुर्जामगरले खेलेका थिए। यो स्पर्धामा चाइनिज ताइपेईले स्वर्ण पदक जित्यो।

बंगलादेश र बहराइन मैत्रीपूर्ण फुटबल खेले

काठमाडौँ (प्रस)- आगामी सेप्टेम्बरमा आयोजना हुने एएफसी यु-२३ एसियन कप छनोटको तयारीस्वरूप बंगलादेशको यु-२३ राष्ट्रिय टोलीले बहराइनविरुद्ध दुई मैत्रीपूर्ण खेल खेल्ने भएको छ। दुवै खेल अगस्ट १८ र २३ मा बहराइनमै हुने तय भएको छ। बंगलादेश फुटबल फेडेरेसन (बीएफएफ) को राष्ट्रिय टोलीसम्बन्धी समिति अध्यक्ष ताबिय अवालको अध्यक्षतामा बुधवार वसेको बैठकले मैत्रीपूर्ण खेल खेल्ने निर्णय गरेको हो। सोही बैठकले छनोटअन्तर्गत समूह 'सी' का खेलहरू हनुमन्दा पाँच दिनअघि नै बंगलादेश यु-२३ टोलीलाई आयोजक राष्ट्र भियतनाम पठाउने निर्णय पनि गरेको छ। उक्त समूहमा बंगलादेशसँगै सिङ्गापुर र यमन छन्। एएफसी यु-२३ प्रतियोगितामा सन् २०१२ देखि सहभागिता जनाउन थालेपनि बंगलादेशले समूह चरण पार गर्न असफल भएको छ। अहिलेसम्म टोलीले १८ खेलमाएक जित (श्रीलङ्काविरुद्ध) र एक बराबरी (भारतविरुद्ध) मात्र हासिल गर्न सकेको छ। यसपटक ११ समूह विजेता र ४ उत्कृष्ट उपविजेता टोलीले आयोजक साउदी अरेबियामा जनवरी ७ देखि २५ सम्म हुने प्रतियोगितामा स्थान बनाउनेछन्।

डुरान्ड कप

आर्मी पहिलो खेलमै पराजित

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- १३४औँ डुरान्ड कपको पहिलो खेलमै नेपालको विभूवन आर्मी फुटबल क्लब भारतको जम्सेदपुर एफसीसँग पराजित भएको छ। समूह सी अन्तर्गत विहीवार जेआरडी टाटा स्पोर्ट्स कम्प्लेक्समा भएको प्रतिस्पर्धामक खेलमा आर्मी ३-२ ले पराजित भएको हो। सार्थक गोलुले खेलको तेस्रो मिनेटमै गोल गर्दै जम्सेदपुरलाई अग्रता दिलाएका थिए। तर कप्तान जर्ज प्रिन्स कार्कीले २६औँ

मिनेटमा गोल गरेपछि आर्मीले खेल बराबरी गर्‍यो। मनवीर सिंहले ३०औँ मिनेटमा गोल गर्दै जम्सेदपुरलाई २-१ को अग्रता दिलाए। दोस्रो हाफमा आर्मीले बराबरी गोल फर्कायो। अनन्त तामाङले ६०औँ मिनेटमा आर्मीका लागि बराबरी गोल गरे। तर त्यसपछि भने जम्सेदपुरले गोल थप्दा आर्मीले गोल गर्न सकेन। निखिल बालाले ७९औँ मिनेटमा गोल गर्दै जम्सेदपुरलाई ३-२ को जित दिलाए। जितपछि जम्सेदपुरले ३ अंक

जोडेको छ। आर्मी अंकविहीन छ। आर्मीले दोस्रो खेल वान लद्दाकसँग अगस्ट ३ मा खेल्नेछ। त्यसपछि, समूहको अन्तिम खेल इन्डियन आर्मीसँग अगस्ट ५ मा खेल्नेछ। डुरान्ड कपमा सहभागी २४ टिमलाई ६ समूहमा विभाजन गरेर खेलाइएको छ। हरेक समूहको शीर्ष स्थानमा रहने ६ टिम सिधै क्वाटरफाइनल पुग्नेछन्। यस्तै दोस्रो हुने मध्येबाट शीर्ष दुई टोलीले पनि क्वाटरफाइनलमा स्थान बनाउनेछन्।

जावलाखेलको सहज जितमा पुजन सुनारको चार गोल

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- पुजन सुनारको उत्कृष्ट प्रदर्शपरित जावलाखेल युथ क्लब एफ्का यु-१६ युथ लिगमा विहीवार प्लानिङ ब्याडज युनाइटेडविरुद्ध ६-३ को सहज जित दर्ता गरेको छ। जितसँगै आठ खेलमा १० अंक जोडेको जावलाखेल नवौँ स्थानमा छ। पराजित प्लानिङ ब्याडज समान खेलबाट ६ अंकका साथ ११औँ स्थानमा छ। सातदोबाटोस्थित एफ्का मुख्यालय मैदानमा जावलाखेललाई जित दिलाउन पुजनले चार तथा विसाल शाही र सुजन तामाङले समान एक गोल गरे। प्लानिङ ब्याडजका लागि सुमित खड्का, अनुराग वमजान र अर्जुन मंग्रातीमगरले गोल फर्काए। खेलको आठौँ मिनेटमा पुजनको गोलमार्फत

जावलाखेलले अग्रता लिएको थियो। पहिलो हाफको अन्तिम मिनेटमा उनैले टोलीको अग्रता दोब्बर बनाए। पुजनले ५९औँ मिनेटमा ह्याट्रिक पूरा गरे। तीन मिनेटपछि नै उनले व्यक्तिगत तथा टोलीका लागि चौथो गोल गरे। विसालले ७३औँ मिनेटमा गोल गर्दा जावलाखेल ५-० ले अगाडि बढ्यो। ७८औँ मिनेटमा सुमितले गोल गर्दा खेल ५-१ को स्थितीमा आयो। सुजनले ८४औँ मिनेटमा गोल गरेपछि जावलाखेलको अग्रता ६-१ मा पुग्यो। त्यसको एक मिनेटमै अनुरागले प्लानिङ ब्याडजका लागि दोस्रो गोल फर्काए। निर्धारित समयको अन्तिम मिनेटमा अर्जुनले प्लानिङका लागि तेस्रो गोल गरे। विहीवारै सम्पन्न अन्य खेलमा एपिएफले एनआरटीलाई १-० तथा मछिन्द्रले संकटालाई २-१ ले पराजित गरे।

रूसी विमान दुर्घटनामा सवार सबै जनाको मृत्यु

मस्को- रूसको सुदूर पूर्वी दुर्गम क्षेत्रमा विहीवार करिव ५० जना यात्रु बोकेको यात्रुवाहक विमान दुर्घटना हुँदा त्यसमा सवार सबैको मृत्यु भएको बताइएको छ । सोभियत संघमा निर्मित टिवन प्रोपेलर एन्टोनोंभ-२४ विमान दुर्गम र घना जंगलमा खसेको र दुर्घटनास्थलबाट धुवाँको मुस्तो उड्नेको देखिएको भिडियोहरू रूसी सञ्चारमाध्यमले सम्प्रेषण गरेका छन् ।

सरकारी सञ्चारमाध्यम र अनुसन्धानकर्ताले सार्वजनिक गरेको भिडियोमा घटनास्थलमा जीवित व्यक्तिको कुनै संकेत नपाइएको देखाइएको छ । अंगरा एयरलाइन्सको विमान ब्लागोमेशचेत्स्क सहरबाट टिण्डा सहरतर्फ जाँदै गर्दा स्थानीय समयअनुसार दिउँसो १ बजे राडारसँग सम्पर्कविच्छेद भएको थियो ।

सार्वजनिक गरेको भिडियोमा दुर्घटनास्थलबाट धुवाँ उठिरहेको र जंगलको भूईँमा छरिएको विमानका टुक्राहरू देखिएको छ । सरकारी समाचार संस्था तासका अनुसार दुर्घटना भएको केही घण्टापछि मात्र खोजी तथा उद्धार टोली घटनास्थल पुगेको थियो र त्यहाँ कोही पनि जीवित रहेको कुनै प्रमाण फेला परेको थिएन । अनुसन्धानकर्ताहरूले दुर्घटनाको कारण भने खुलाएका छैनन् ।

अंगरा एयरलाइन्सका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सेर्गेई सलामनोभले रूसको आरईएन टिभी च्यानललाई बताएअनुसार घटनाको समयमा मौसम खराब थियो तर विमान चालक (क्याप्टेन)ले उडान गर्न निर्णय गरेका थिए । करिव ३० हजार मानिसको बसोवास रहेको टिण्डा चिनियाँ सीमाबाट करिव २०० किलोमिटर (१२५ माइल) टाढा घना टाइगा जंगलमा अवस्थित छ । उक्त विमानमा कम्तीमा एक जना चिनियाँ नागरिक रहेको चीनको सरकारी सञ्चारमाध्यमले जनाएका छन् । रासस/एएफपी

एक उद्धार हेलिकप्टरले टिण्डा विमानस्थलबाट करिव १५ किलोमिटर दक्षिणमा रहेको जंगली पहाडको ढलानमा विमानको जलिरहेको भनावशेष फेला परेको थियो । रूसी अन्वेषकहरूले

बंगलादेशका पूर्वप्रधानन्यायाधीश खैरुल हक पक्राउ

ढाका- बंगलादेश प्रहरीले विहीवार देशका पूर्वप्रधानन्यायाधीश एबिएम खैरुल हकलाई पक्राउ गरेको छ । डिटेक्टिभ शाखा (डिबी) प्रहरीको टोलीले उनलाई स्थानीय समयानुसार विहीवार विहान ८ बजेतिर उनको धानमण्डी निवासबाट पक्राउ गरेको थियो ।

डिबीका संयुक्त नासिरुल इस्लामले पूर्वप्रधानन्यायाधीश एबिएम खैरुल हकको गिरफ्तारीको पुष्टि गरेका छन् । 'हो, हामीले उहाँलाई पक्राउ गरेका छौं', इस्लामले भने, 'उहाँविरुद्ध तीनवटा मुद्दा छन् ।' खैरुल हकले बंगलादेशको १९औँ प्रधानन्यायाधीशका रूपमा सेवा गरेका थिए । अगस्ट १८ मा सर्वोच्च अदालतका बर्किल मुजाहिदुल इस्लाम शाहिनले खैरुलविरुद्ध भ्रष्टाचार र न्यायिक फैसलामा परिवर्तन गरेको आरोप लगाउँदै शाहबाग प्रहरी चौकीमा मुद्दा दायर गरेका थिए ।

यसअघि १५ अगस्टमा नारायणगञ्जको फतुल्ला प्रहरी चौकीमा अर्को मुद्दा दर्ता भएको थियो । फतुल्ला थाना विपणनीका महासचिव तथा नारायणगञ्ज जिल्ला बार एसोसिएसनका पूर्वअध्यक्ष अब्दुल वारी भुइयानेले मुद्दा दायर गरेका थिए । भुइयानेले उजुरी १३ वर्षअघि कार्यवाहक सरकारी

पणालीलाई खारेज गर्ने ऐतिहासिक फैसलासँग सम्बन्धित छ । उनले खैरुलमाथि संविधानको १३औँ संशोधनलाई रद्द गर्न मूल फैसला परिवर्तन गरेको र प्रक्रियामा जालसाजी गरेको आरोप लगाए ।

खैरुलले सन् २०१० अक्टोबर १ देखि सन् २०११ मे १७ सम्म बंगलादेशको प्रधानन्यायाधीशका रूपमा सेवा गरे । सन् २०११ मेमा उनको नेतृत्वमा पुनरावेदन बेच्नेले विवादास्पद फैसला सुनाउँदै १३औँ संशोधनलाई असंवैधानिक घोषणा गरेको थियो । विडी न्युजका अनुसार यसले राष्ट्रिय चुनावको निरीक्षण गर्न प्रयोग गरिएको कार्यवाहक पणालीलाई प्रभावकारीरूपमा अन्त्य गरेको थियो । बंगलादेशको अन्तिम सरकारले अपदस्थ प्रधानमन्त्री शेख हसिनाको शासनकालमा सेवा गरेका राजनीतिज्ञ, अर्थशास्त्री, शीर्ष निर्वाचन अधिकारी, नौकरशाह र प्रहरीसहित विभिन्न स्तरका व्यक्तिको हकलाई पक्राउ गर्दै आएको छ ।

गत वर्ष अगस्टमा विद्यार्थी नेतृत्वको विद्रोहमा शेख हसिना अपदस्थ भएकी थिइन् । उनको पतनपछि नोबेल पुरस्कार विजेता मुहम्मद युनुसको नेतृत्वमा अन्तिम सरकार गठन भएको थियो । रासस/एनआई

युएडमा रोजगार कम्पनी: WHITE FALCON TECHNICAL SERVICES EST. LT. No. 327653

क्र.सं.	कामदारको पद	आय	मासिक तलब	अर्ज	प्राथमिक	द्वितीयक	तृतीयक	चौथो	पचासौं	सहायक	अर्ज	अर्ज
१	Labour	25	0	1000	3६,९०५	५	५	५	५	५	५	५

ROSEBUD HUMAN RESOURCE PVT. LTD
Shambhu Marg, sinamangal-9, Kathmandu, Nepal, Tel: +977-1-4597366
E-mail: info@rosebudhr.com, Web: www.rosebudhr.com

साउदीमा रोजगार कम्पनी: HALA FAHD FAHD AL-MASARIR TRANSPORT ESTABLISHMENT LT. No. 327535

क्र.सं.	कामदारको पद	आय	मासिक तलब	अर्ज	प्राथमिक	द्वितीयक	तृतीयक	चौथो	पचासौं	सहायक	अर्ज	अर्ज
१	Loading And Unloading Worker	1	0	1000	3६,९०५	५	५	५	५	५	५	५

RECENT JOB PLACEMENT PVT. LTD
Tokha Municipality-05, Basundhara-5, Kathmandu Tel: +977-1-4390467/435536
Email: recruitment@gmail.com, Website: www.recentjobplacement.com

साउदीमा रोजगार कम्पनी: ASIR COOPERATIVE FACTORY FOR THE PRODUCTION OF POULTRY MEAT FOR INDUSTRY LT. No. 327630

क्र.सं.	कामदारको पद	आय	मासिक तलब	अर्ज	प्राथमिक	द्वितीयक	तृतीयक	चौथो	पचासौं	सहायक	अर्ज	अर्ज
१	LOADING UNLOADING LABOR	40	0	1000	3६,९०५	५	५	५	५	५	५	५

NABIL OVERSEAS PVT. LTD.
Old Baneshwor Kfm, Nepal, Tel: +977-1-4479617/4472474, Fax: +977-1-4466023

मलेसियामा रोजगार कम्पनी: IN-TEAM SECURITY SERVICES SDN. BHD LT. No. 327644

क्र.सं.	कामदारको पद	आय	मासिक तलब	अर्ज	प्राथमिक	द्वितीयक	तृतीयक	चौथो	पचासौं	सहायक	अर्ज	अर्ज
१	Security Guard	15	0	1700	५५,५५८	५	५	५	५	५	५	५

Reliance Recruitment Services Pvt. Ltd.
Maharajgunj, Chokrapoth, Kathmandu, Nepal, Tel: +977-1-4419528 / 4419763
Email: info@reliancehr.com, Website: www.reliancehr.com.np

साउदीमा रोजगार कम्पनी: SERA LEADING GENERAL CONTRACTING COMPANY LT. No. 327641

क्र.सं.	कामदारको पद	आय	मासिक तलब	अर्ज	प्राथमिक	द्वितीयक	तृतीयक	चौथो	पचासौं	सहायक	अर्ज	अर्ज
१	Construction Labourers	1	0	1000	3६,९०५	५	५	५	५	५	५	५
२	heavy equipment operator	1	0	1800	६६,०००	५	५	५	५	५	५	५

HALES OVERSEAS PVT LTD
Gausaha-9, Ratopul, Kathmandu, Nepal, Tel: 4489975, Mob: 9851057208, E-mail: halesoverseas074@gmail.com

युएडमा रोजगार कम्पनी: WORK FORCE MAIDS TECHNICAL SERVICES L.L.C LT. No. 327602

क्र.सं.	कामदारको पद	आय	मासिक तलब	अर्ज	प्राथमिक	द्वितीयक	तृतीयक	चौथो	पचासौं	सहायक	अर्ज	अर्ज
१	Female Cleaners	0	30	1000	3६,९०५	५	५	५	५	५	५	५

Humour Overseas Pvt. Ltd.
Gworko-7, Lalitpur, Tel No. +977-01-528563, 5531210, 5525424
Email: humouroverseas77@gmail.com, humour@gmail.com, www.humouroverseas.com

वैकिक- थाइल्याण्डले विहीवार कम्बोडियासँगको आफ्नो सबै सीमाहरू बन्द गर्ने घोषणा गरेको छ । कम्बोडियाली सेनाको रकटले दुई देशको सीमा क्षेत्रमा प्रहार गरेको 'नागरिक लक्षित आक्रमण' मा जना घाइते भएको थाई सेनाले बताएको छ ।

सामाजिक सञ्जालमा उपरक्षामन्त्रीले लडाइँको पुष्टि गर्दै सेनालाई पूर्णपरिचालन अधिकार प्रदान गरेको थाइल्याण्डको राष्ट्रिय प्रसारण सेवाले जनाएको छ । सूचना विभागका महानिर्देशक तथा विदेश मन्त्रालयका प्रवक्ता निकोपेईज प्लांकुरले पत्रकार सम्मेलनमा यस्तो घोषणा गरेका हुन् ।

स्थानीय मिडियाले सुरिन प्रान्तको विवादित ता मुएन थोम मन्दिर नजिकैबाट लडाइँ सुरु भएको रिपोर्ट गरेको छ । कम्बोडियाली सेनाले थाई सीमाका आक्रमण गरेको थाई सेनाले जनाएको छ । कम्बोडियाले ता मुएन थोम भनावशेषबाट करिव २०० मिटर पूर्वमा थाइल्याण्ड सैन्य आधारितर गोली हानेको सेनाको फेसबुक पेजलाई उद्भूत गर्दै वैकिक पोस्टले जनाएको छ । थाई सेनाले दुई देशको सीमा नजिकैको सुरिन प्रान्तको काप चोएङ जिल्लामा छ वटा एफ-१६ लडाकु जेट तैनाथ गरेको बताएको छ ।

द नेसनको रिपोर्टअनुसार सुरिन प्रान्तको ता मुएन थोम मन्दिर वरपरको क्षेत्रमा गोली चन्दा दुई थाई सैनिक घाइते भएका छन् । द्रन्दाबाट प्रभावित क्षेत्रहरूमा ता मुएन थोम मन्दिर, ता ब्याई मन्दिर, चोङ वोक, प्रेह विहार, चोङ एन मा र चोङ चोम रहेका छन् । उबोन रत्थानी प्रान्तको चोङ एनमा सीमा नजिकै भएको विष्फोटमा पाँच थाई सैनिक घाइते भएको एक दिनपछि आक्रमण भएको जनाइएको छ ।

कम्बोडियाका प्रधानमन्त्री हुन मानेटले थाई सेनाले ओड्ङर मिञ्चे प्रान्तको ता मोने थोम र ता क्रावे मन्दिरहरूमा कम्बोडियाली सैन्य स्थानहरूमा आक्रमण गरेको र आफ्नो आक्रमणलाई मोम वेड क्षेत्रमा विस्तार गरेको बताएका छन् । नोमपेन पोस्टका अनुसार उनले 'कम्बोडिया सधैं शान्तिपूर्ण रूपमा मुद्दाहरूको समाधान गर्न कटिबद्ध रहेको तर यस अवस्थामा हामीसँग यस सशस्त्र आक्रमणको विरुद्ध बलपूर्वक जवाफ दिनुवाहेक कुनै विकल्प नभएको बताएका छन् ।

यसैबीच, कम्बोडियाको रक्षा मन्त्रालयले विज्ञप्ति जारी गर्दै थाइल्याण्डले अत्यधिक संख्यामा सेना तैनाथ गरेको, भारी हतियार प्रयोग गरेको र कम्बोडियाको क्षेत्र जबरजस्ती

कम्बोडिया-थाइल्याण्ड द्वन्द्वप्रति चीनद्वारा चिन्ता व्यक्त

बेइजिङ- चीनले विहीवार कम्बोडिया र थाइल्याण्डबीच भएको द्वन्द्वप्रति 'गहिरो चिन्ता' व्यक्त गरेको छ । 'हामी वर्तमान घटनाक्रमप्रति गहिरो चिन्तित छौं । दुवै पक्षले संवाद र परामर्शमाफत समस्याको उचित समाधान गर्न आशा गर्दछौं,' विदेश मन्त्रालयका प्रवक्ता गुओ ज्याकुनले भने ।

असल छिमेकी भावना र मतभेदलाई उचित तरिकाले व्यवस्थापन गरे दुवै पक्षको दीर्घकालीन हित हुने उनले बताए । दशकौंदेखि चलिरहेको यो द्वन्द्व गत मे महिनामा रक्तपातपूर्ण सैन्य भडपमा परिणत हुँदा कम्बोडियाका एक सैनिकको मृत्यु भएको बताइएको छ ।

विहीवार कम्बोडियाले थाइल्याण्डमा आक्रमण गरेको आरोप लगाएको छ । गत महिना कम्बोडियाका पूर्वप्रधानमन्त्री तथा सिनेटका वर्तमान अध्यक्ष हुन सेनले थाई प्रधानमन्त्री पेठोइटान सिनावावासँगको विवादित सीमासम्बन्धी कुराकानी सुनिनुको मन्दिरका भनावशेषहरू बन्द गर्न आदेश दिएको वैकिक पोस्टले जनाएको छ । बुधवार थाई सरकारले कम्बोडियाका राजदूत हुन सारोउनलाई निष्कासन गरी थाई राजदूतलाई फिर्ता बोलाइएको वैकिक पोस्टले जनाएको छ ।

सीमाको थाईतर्फका क्षेत्रका गाउँलेहरूलाई यस क्षेत्र खाली गर्न आदेश दिइएको छ ।

थाइल्याण्ड र कम्बोडियाका सशस्त्र सेनाहरूले तुलनात्मक रूपमा सानो, विवादित सीमा क्षेत्रमा एकअर्कामा छोटो गोलीबारी गरेपछि मे महिनामा विवाद भइसकेको थियो । उक्त क्षेत्रलाई दुवै मुलुकले आफ्नो भनी दावी गर्छन् । दुवै पक्षले आत्मरक्षामा काम गरेको बताएका छन् । एक कम्बोडियाली सैनिक मारिएका छन् ।

दुवै मुलुकले पछि स्थिति शान्त बनाउन सहमत भएको भने तापनि कम्बोडियाली र थाई अधिकारीहरूले तनाव उच्च बनाउँदै सशस्त्र बलवाहेकका उपायहरू लागू गर्न वा धम्की दिन जारी राखे । थाइल्याण्डले कम्बोडियासँगको

सीमामा कडा प्रतिबन्धहरू थपेको छ । प्रतिबन्धले विद्यार्थी, चिकित्सा विरामीहरू र आवश्यक आवश्यकताहरू भएका अन्य वाहेक लगभग सबै सीमालाई रोकेको छ । विहीवार थाई अधिकारीहरूले सीमा पूर्णरूपमा बन्द गर्ने घोषणा गरेका छन् ।

कम्बोडियाले पनि थाई चलचित्र र टिभी कार्यक्रमहरूमा प्रतिबन्ध लगायो, थाई इन्धन, फलफूल र तरकारीहरूको आयात रोको र आफ्ना छिमेकीका केही अन्तर्राष्ट्रिय इन्टरनेट लिंक र विद्युत् आपूर्ति बहिष्कार गर्‍यो ।

लडाइँले थाइल्याण्डमा राज (नीतिक उथलपुथल)

दुवै पक्षको राष्ट्रवादी भावनाले स्थितिलाई उत्तेजित बनाएको छ । थाइल्याण्डका प्रधानमन्त्री पेठोइटान सिनावावालाई कम्बोडियाका एक वरिष्ठ नेतासँगको फोन कल चुवावत भएपछि सीमा विवादलाई सम्हाल्ने सम्भावित नैतिक उल्लंघनका लागि अनुसन्धान गर्न जुलाई १ मा कार्यालयबाट निलम्बन गरिएको थियो ।

उक्त फोनवार्तामा पेठोइटानले कम्बोडियाका पूर्वप्रधानमन्त्री हुन सेनलाई 'काका' भनेर सम्बोधन गरिनु र थाई सैन्य नेतृत्वको आलोचना गरिनु । उक्त टिप्पणीलाई आलोचकहरूले राष्ट्रिय सावभोमसत्ताको अनारदका रूपमा प्रस्तुत गरे ।

सन् २०२३ मा हुन सेनका उत्तराधिकारी उनका छोरा हुन मानेट भए तर सिनेट अध्यक्षका रूपमा प्रभावशाली रहे । हुन सेन पेठोइटानका बुवा, लोकप्रिय तर विवादास्पद पूर्वप्रधानमन्त्री थाक्सिन सिनावावाका लामो समयका मित्र थिए तर सीमा विवादलाई लिएर उनीहरू अलग भए । चुहिएको फोनवार्ताले व्यापक आक्रोश र विरोधलाई निम्त्यायो । आफ्नो दोस्रो ठूलो साभेदार, भुमजाइथाई पार्टीले कम्बोडियाप्रति उनको नरमपनलाई उद्भूत गर्दै समर्थन फिर्ता लिएपछि पेठोइटानको फेज थाई पार्टीको नेतृत्वमा रहेको गठबन्धन पनि कमजोर भयो ।

पेठोइटानले माफी मागेकी छन् र उनको टिप्पणी वार्ताको रणनीति भएको तर्क गरेकी छन् । उनका सहयोगी, पूर्वक्षामन्त्री फुमथम वेचाचाइलाई कार्यवाहक प्रधानमन्त्री नियुक्त गरिएको छ । कम्बोडिया फेरि सीमा विवाद समाधान गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय अदालतमा पुगेको छ तर थाइल्याण्डले अदालतको क्षेत्राधिकारलाई अस्वीकार गरेको छ । रासस/एनआई

आन्तरिक पर्यटक काठमाडौं बालाजुको बाइस धारा उद्यानमा बिहीवार घुम्न आएका आन्तरिक पर्यटक। विदाको समय विताउन पार्क आउने गर्दछन्। तस्विर: हरिराम भेट्टवाल/रासस

निर्यातमा इतिहासकै उच्च बिन्दु हासिल : प्रधानमन्त्री ओली

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले आर्थिक वर्षमा २०८१/२०८२ मा निर्यातमा इतिहासकै उच्च बिन्दु हासिल भएको बताएका छन्। प्रधानमन्त्री ओलीले विहीवार सामाजिक सञ्चालनमा आएको विहीवार अर्थमन्त्री र युएईका राजदूतसँग छुट्टाछुट्टै भेट गरेका छन्। प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको आसन भारत भ्रमणअघि सङ्घको टोलीले अर्थमन्त्री विष्णुप्रसाद पौडेलमार्फत प्रधानमन्त्रीलाई भारतका विभिन्न सहरबाट पोखरा अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलमा सिधा उडानको पहलका लागि

नेपालको कूल निर्यात रु एक खर्ब ५२ अर्ब ३८ करोड १२ लाख मात्र रहेको उनले उल्लेख गरेका छन्। प्रधानमन्त्री ओलीले लेखेका छन्, 'यस वर्ष निर्यातमा इतिहासकै उच्च बिन्दु हासिल भएको छ। रु दुई खर्ब ७७ अर्ब तीन करोड दुई लाखको निर्यात गर्न हामी सफल भएका छौं। हामी सरकारमा आउनुभन्दा अगाडि अघिल्लो वर्ष रु एक खर्ब ५२ अर्ब ३८ करोड १२ लाखको निर्यात भएको थियो। गत वर्षको तुलनामा ८१ दशमलव ८० प्रतिशत निर्यात बढेको छ।'

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपाल आयल निगमले रु छ अर्ब ५० करोड लागतमा त्रिभुवन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलमा नयाँ हवाई इन्धन डिपो निर्माण गर्ने भएको छ। हाल सिनामंगलस्थित डिपो अन्तराष्ट्रिय मापदण्ड बाहिर रहेको, विमानस्थलमा सुरक्षा जोखिम बढेको र भण्डारण क्षमता विस्तार गर्न नमिल्ने भएपछि निगमले विमानस्थलको उत्तरपूर्वी गुहेश्वरी क्षेत्रमा नयाँ इन्धन डिपो निर्माण गर्ने तयारी अघि बढाएको हो। त्रिभुवन विश्वविद्यालय, इन्जिनियरिङ अध्ययन संस्थान, पुल्चोक क्याम्पसको कन्सल्टन्सी सेवाले सो डिपो स्थानान्तरणसम्बन्धी विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (डिपिआर) आज निगमलाई हस्तान्तरण गरेको छ। सिनामंगलस्थित निगमको कार्यालयमा आयोजित कार्यक्रममा इन्जिनियरिङ अध्ययन संस्थानका सहायक डीन प्राडा सुरज लामिछाने र सहप्राध्यापक नारयण गौतमले सिनामंगलस्थित डिपोका प्रमुख प्रदीकुमार यादव

र लेखा प्रमुख प्रचण्ड पाठकलाई हस्तान्तरण गरे। उक्त प्रतिवेदनमा कूल रु छ अर्ब ५४ करोड २९ लाखको लागतमा डिपो स्थानान्तरण गरिने उल्लेख छ। अब बन्ने डिपोमा पेट्रोलियमसम्बन्धी अन्तराष्ट्रिय मापदण्डको पूरा पालना गरिने छ। नयाँ डिपो अमेरिकी पेट्रोलियम इन्स्टिट्युटले तोकेको सुरक्षा मापदण्डको हुने निगमले जनाएको छ। डिपो स्थानान्तरणसम्बन्धी

प्रतिवेदन तयार गर्न निगमले गत मङ्सिर ५ गते त्रिभुवन इन्जिनियरिङ अध्ययन संस्थानलाई जिम्मा दिएको थियो। सरकारले गत साउन २८ गतेको मन्त्रपरिषद् बैठकबाट सिनामंगलस्थित हवाई इन्धन डिपो गुहेश्वरीमा स्थानान्तरण गर्ने निर्णय गरेको थियो। नयाँ बन्ने डिपोमा इन्धन भण्डारणका लागि तीन हजार किलोलीटरका पाँच वटा भर्तिकल टयाङ्क निर्माण हुनेछन्। भविष्यमा

भण्डारण टयाङ्क निर्माणका लागि थप जग्गा पनि रहनेछ। प्रमुख यादवले आगामी ५० वर्षका लागि हवाई इन्धनको माग धान्न सक्नेगरी नयाँ डिपो निर्माण गरिने जानकारी दिए। डिपो अत्याधुनिक तथा पूर्णरूपमा स्वचालित हुनेछ। हवाई इन्धन 'लोडिङ' र 'अनलोडिङ'का लागि क्रमशः छ र आठ वटा वे, अन्तराष्ट्रिय उडानका जहाजमा इन्धन भर्न सात वटा 'हाइड्रेन्ट रिफ्युएलर' रहने निगमले जनाएको

छ। डिपोमा अग्नि सुरक्षाका लागि दुई हजार १०० किलोलीटरका दुई वटा पानी टयाङ्क तथा पूर्णस्वचालित अग्नि नियन्त्रक प्रणाली जडान हुने प्रमुख यादवले जानकारी दिए। नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणले जग्गा व्यवस्थापनको काम सम्पन्न गरिदिएमा आगामी भदौमा अन्तराष्ट्रिय बोलपत्र आह्वान गरी आगामी मङ्सिरदेखि निर्माण प्रारम्भ गर्ने योजना रहेको उनले बताए। जग्गा व्यवस्थापनको काम अत्यन्त छिटो गतिमा भइरहेको जानकारी दिँदै उनले प्राधिकरणबाट सहयोगको अपेक्षा गरिएको बताए। निर्माण सुरु भएको दुई वर्षमा आयोजना सम्पन्न गर्ने लक्ष्य लिइएको छ। विसं २०८४ मङ्सिरदेखि नयाँ डिपोबाट इन्धन भर्ने योजना रहेको प्रमुख यादवले सुनाए। इन्जिनियरिङ अध्ययन संस्थानका सहायक डीन लामिछानेले आफूहरू जस्तोसुकै परियोजनाको पनि डिजाइन गर्न सक्षम रहेको बताए। उनले निगमसँगको सहकार्यबाट संस्थानको पनि क्षमता वृद्धि हुनुका साथै निर्धारित समयमा डिपिआर हस्तान्तरण गरिएको स्पष्ट पारे।

विमानस्थल सञ्चालन गर्न अर्थमन्त्री र युएईका राजदूतसँग भेट

गण्डकी (प्रस)- पोखरा अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलको यथोचित सञ्चालनका लागि होटल सङ्घ पोखरा नेपालको टोलीले विहीवार अर्थमन्त्री र युएईका राजदूतसँग छुट्टाछुट्टै भेट गरेका छन्। प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको आसन भारत भ्रमणअघि सङ्घको टोलीले अर्थमन्त्री विष्णुप्रसाद पौडेलमार्फत प्रधानमन्त्रीलाई भारतका विभिन्न सहरबाट पोखरा अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलमा सिधा उडानको पहलका लागि

आग्रह गरेको हो। भेटमा अर्थमन्त्री पौडेलले पोखरा र भैरहवाको नयाँ विमानस्थलबाट अन्तराष्ट्रिय उडान सञ्चालनका लागि आफूले सक्ने पहल गर्ने बताएको होटल सङ्घ नेपालका केन्द्रीय सदस्य एवं होटल सङ्घ पोखरा नेपाल सल्लाहकार परिषद्का संयोजक भरतराज पराजुलीले जानकारी दिए। यसैगरी सङ्घको टोलीले काठमाडौंस्थित संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई) का राजदूत अब्दुल्ला सइद मुबारकसँग भेट गरी

पोखरा-दुबई सिधा हवाई सम्पर्कका लागि पहल गरिदिन आग्रह गरेको थियो। भेटमा राजदूत अब्दुल्ला सइद मुबारकले पोखरा दुबई उडानका लागि आफूले फ्लाइट दुबईसँग कुरा राख्ने आशवासन दिएको होटल सङ्घ पोखरा नेपालका अध्यक्ष लक्ष्मण सुवेदीले जानकारी दिए। पोखराको पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने र दुबईबाट पोखराको पर्यटन क्षेत्रमा लगानी भित्र्याउने विषयमा राजदूत सकारात्मक रहेको अध्यक्ष सुवेदीले बताए।

२० करोड ८६ लाख राजस्व असुली

फापा (प्रस)- भद्रपुर भन्सार कार्यालयले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा रु २० करोड ८६ लाख ६९ हजार ६३२ राजस्व संकलन गरेको छ। विसं २०७९ मा मुख्य भन्सारको रूपमा स्तरोन्नति भएको यो भन्सार त्यसअघि छोटो भन्सारको रूपमा सञ्चालन भइरहेको थियो। आव २०८१/८२ मा कार्यालयले रु ३३ करोड १३ लाख ७३ हजार राजस्व संकलनको लक्ष्य राखेको थियो। लक्ष्यको तुलनामा ६३ प्रतिशत मात्र असुली भएको कार्यालयका प्रमुख अर्जुनप्रसाद सिटौलाले बताए। आव २०८०/८१ को तुलनामा आव २०८१/८२ को राजस्व असुलीसमेत घटेको छ।

बाढी र पहिरोबाट सचेत होऔं

बाढी र पहिरो आउनुअघि:

- स्थानीय रेडियो या अन्य माध्यमबाट मौसमको जानकारी लिऔं,
- खोला, नदी तथा जोखिमपूर्ण ठाउँबाट सुरक्षित स्थानमा जाऔं,
- घरको नजिक पहिरो खस्न सक्ने ठाउँ भए सावधानी अपनाऔं,
- आपतकालीन भोला (प्राथमिक उपचार सामग्री, टर्चलाइट, खानेकुरा, लुगाफाटालगायत) तयार राखौं,
- जोखिममा परेका बालबालिका, वृद्धवृद्धा र अपांगता भएका व्यक्तिहरूलाई प्राथमिकता दिऔं।

बाढी र पहिरो आएमा:

- अनावश्यक हिँडडुल नगरौं,
- सुरक्षित स्थानतर्फ जाऔं,
- बिजुलीका लाइन वा पोलहरूबाट टाढा रहौं,
- खोलानाला सुरक्षित तवरले पार गरौं,
- अफवाह नफैलाऔं, सत्य सूचनामात्र आदान-प्रदान गरौं,
- घाइते वा फसेका व्यक्तिको उद्धारमा सहयोग गरौं।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

छ खर्ब २५ अर्बको आयात, एक खर्ब एक अर्बको निर्यात

वीरगञ्ज (प्रस)- वीरगञ्ज नाका हुँदै गत आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा रु छ खर्ब २५ अर्ब ९७ करोड मूल्य पर्ने वस्तु तथा सामान आयात गरिएको छ। अघिल्लो आव २०८०/८१ को तुलनामा गत आवमा मूल्यको आधारमा १५ दशमलव १४ प्रतिशतअर्थात् रु ८२ अर्ब ३० करोड मूल्य बढीका सामान आयात गरिएको हो। गत आवमा यो नाका हुँदै सबैभन्दा धेरै आयात हुनेमा पेट्रोलियम पदार्थ रहेको छ। पाँच थरिका पेट्रोलियम पदार्थमात्रै रु एक खर्ब ९१ अर्ब ८८ करोड रकमको आयात गरिएको वीरगञ्ज भन्सार कार्यालयले जनाएको छ। दोस्रो धेरै आयात हुने वस्तुमा भटमासको कच्चा तेल रु ५७ अर्ब ६८ करोडको रहेको छ। वीरगञ्ज भन्सार कार्यालय प्रमुख

दीपक लामिछानेले गत आवमा आयात र निर्यातमा दुवैमा उल्लेखनीय वृद्धि भएको बताए। 'गत आवमा आयात र निर्यात दुवैमा उल्लेखीय सुधार भएको देखिन्छ', उनले भने, 'अर्थतन्त्र सहज हुँदै गएकोले पनि वृद्धि भएको हुनसक्छ।' गत आवमा मेसिनरी तथा तिनका पार्टपुर्जा रु ३६ अर्ब ६३ करोड मूल्यका आयात गरिएका छन्। रु ३४ अर्ब ४९ करोड मूल्य पर्ने फलाम तथा फलामबाट बनेका सामान आयात गरिएका हुन्। सोही अवधिमा रु २८ अर्ब ५३ करोड मूल्य पर्ने सबै प्रकारका 'एलोपेथिक' औषधि आयात गरिएका छन्। गत आवमा आयात मात्रै नभएर निर्यातमा पनि बढोत्तरी भएको छ। रु एक खर्ब एक अर्ब ८४ करोड मूल्य बराबरका वस्तु तथा सामान निर्यात गरिएको छ।

अघिल्लो आवमा यो नाका हुँदै रु ३१ अर्ब १४ करोड मूल्यका वस्तु तथा सामान निर्यात गरिएको थियो। सो आवको तुलनामा यो नाका हुँदै २२७ दशमलव ०९ प्रतिशतअर्थात् रु ७० अर्ब ७० करोड मूल्य बराबरका बढी वस्तु तथा सामान निर्यात गरिएको छ। सबैभन्दा धेरै निर्यात हुने वस्तुमा भटमासको प्रशोधित तेल रहेको छ। गत आवमा रु ६१ अर्ब ४५ करोड मूल्य पर्ने २९ करोड १४ लाख ९९ हजार ७९ लिटर प्रशोधित भटमासको तेल निर्यात गरिएको हो। जबकी अघिल्लो आवमा रु नौ करोड मूल्य पर्ने चार लाख ६४ हजार १३८ लिटर मात्रै निर्यात गरिएको थियो। त्यसैगरी गत आवमा रु नौ अर्ब २६ करोड मूल्य पर्ने चार करोड १५ लाख नौ हजार २७३ लिटर सूर्यमुखीको प्रशोधित तेल निर्यात गरिएको छ। अघिल्लो आवमा रु १० करोड मूल्य पर्ने

पाँच लाख २७ हजार २९९ लिटर सूर्यमुखीको प्रशोधित तेल निर्यात गरिएको थियो। गत आवमा रु सात अर्ब ६९ करोड मूल्य पर्ने आठ करोड एक लाख ३४ हजार २२७ लिटर फलफूलको जुस निर्यात गरिएको छ। अघिल्लो आवमा रु आठ अर्ब ५९ करोड मूल्य पर्ने आठ करोड ८० लाख १० हजार ६९० लिटर फलफूलको जुस निर्यात गरिएको थियो। गत आवमा रु पाँच अर्ब ३७ करोड मूल्य पर्ने चार करोड ५२ लाख ५६ हजार ८९० किलोग्राम फलाम तथा फलामबाट बनेका सामग्री भारत निर्यात गरिएको छ। अघिल्लो आवको सोही अवधिमा रु आठ अर्ब ५९ करोड मूल्य पर्ने सात करोड २६ लाख ३६ हजार २३१ किलोग्राम फलाम तथा फलामका सामग्री विदेशी मुलुक निर्यात गरिएको थियो।

अब मात्र एक क्लिकमा...

www.prabhahabonline.com

www.facebook.com/Prabhav Online

प्रभाव दैनिक